

Årsmelding

2023

DOVRE KOMMUNE

OFFISIELL ÅRSMELDING 2023 (Del 2)

Innhold

1. PLAN - NÆRING - UTVIKLING	5
1.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	5
Plan-byggesak-oppmåling/geodata.....	5
Næring-friluftsliv/miljø	5
Dovre Vekst (DV)	5
Dovre Frivilligsentral Furukroken (DFF).....	5
1.2 HENDELSER	5
1.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	6
1.3.1 Næringsutvikling – tilskudd og prosjekter	6
1.3.2 Jordbruk.....	7
1.3.3 Skogbruk	9
1.3.4 Miljø og friluftsliv.....	9
1.3.5 Vilt.....	10
1.3.6 Kommuneplan og byggesaker	11
1.3.7 Kart og oppmåling	12
1.3.8 Dovre Vekst	13
1.3.9 Dovre Frivilligsentral Furukroken (DFF).....	14
1.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	15
2. RÅDMANNSKONTORET.....	18
2.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	18
2.2 HENDELSER	18
2.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	18
2.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGSMULIGHETER	19
3. ØKONOMIAVDELINGEN.....	20
3.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	20
3.2 HENDELSER	20
3.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	20
3.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	20
4. PERSONAL- OG LØNNSAVDELING.....	21
4.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	21
4.2 HENDELSER	21
Lønnsområdet.....	21
Personal/organisasjon	21

Tillitsvalgte og Arbeidsmiljøutvalget	21
Læringer.....	22
4.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	22
4.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGS MULIGHETER	22
5. IKT	23
5.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	23
5.2 HENDELSER	23
5.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	24
5.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGS MULIGHETER	24
6. DRIFTS AVDELINGEN.....	25
6.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	25
6.2 HENDELSER	25
6.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	26
6.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGS MULIGHETER	26
7. BRANN / BEREDSKAP SAMARBEID.....	27
7.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	27
7.2 HENDELSER	27
7.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	27
7.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGS MULIGHETER	27
8. OPPVEKSTSJEF	28
8.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	28
8.2 HENDELSER	28
8.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	29
8.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGS MULIGHETER	30
9. DOVRE BARNESKOLE	31
9.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	31
9.2 HENDELSER	31
9.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	32
9.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGS MULIGHETER	33
10. DOVRE UNGDOMSSKOLE.....	34
10.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	34
10.2 HENDELSER	34
10.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	35
10.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGS MULIGHETER	37
11. DOVRE BARNEHAGE	38
11.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	38

11.2 HENDELSER	38
11.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	38
11.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	39
12. DOMBÅS BARNEHAGE	40
12.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	40
12.2 HENDELSER	40
12.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	41
12.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	41
13. VOKSENOPPLÆRING	42
13.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	42
13.2 HENDELSER.....	42
13.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	42
13.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	43
14. LESJA OG DOVRE KULTURSKOLE.....	44
14.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	44
14.2 HENDELSER	44
14.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	45
14.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	46
15. DOMBÅS FJELLSKOLE.....	48
15.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	48
15.2 HENDELSER	48
15.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	49
15.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	49
16. DOVRE BIBLIOTEK	51
16.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	51
16.2 HENDELSER	51
16.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	52
16.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	53
17. KULTUR OG IDRETT	54
17.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	54
17.2 HENDELSER	54
17.3 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	54
18. HELSE OG OMSORGSSJEF	58
18.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	58
18.2 HENDELSER	58
18.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	59

18.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	60
19. HELSE- OG REHABILITERINGSAVDELINGEN (HRA).....	61
19.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	61
19.2 HENDELSER	62
19.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	63
19.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	64
20. FREDHEIM OMSORGSSENTER	65
20.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	65
20.2 HENDELSER	65
20.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	66
20.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	66
21. HJEMMETJENESTEN.....	67
21.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	67
21.2 HENDELSER	67
21.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	68
21.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	68
22. NAV	69
22.1 BESKRIVELSE TJENESTER.....	69
22.2 HENDELSER	69
22.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING	69
22.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER	70

1. PLAN - NÆRING - UTVIKLING

1.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Plan-byggesak-oppmåling/geodata

Arbeidsområdet omfatter saksbehandling etter plan- og bygningsloven samt ulike utviklingsoppgaver. Byggesaksbehandling (inn- og utmark), regulerings-planer og kommuneplanarbeid er sentrale arbeidsoppgaver. I tillegg skal det gis veiledning til tiltakshavere og utførende i søknadsprosessen, samt sikre bruk av kontrollplaner. Ajourføring av ulike registre samt tilrettelegging og ajourhold av registre for gebyrutskriving innen bl.a. VA og renovasjon er andre oppgaver. Området har ansvaret for drift og ajourhold av kommunens digitale kartverk, og er ansvarlig for oppmåling, kart- og delingsforretninger. Til området ligger også ajourføring av kartbaser, ajourføring av matrikkelen, samt geovekstprosjekter (div. kartleggings-prosjekter) i samarbeid med Statens Kartverk og andre parter.

Næring-friluftsliv/miljø

Næring behandler næringssaker, jord- og konsesjonssaker, rovviltsaker, skogbrukssaker og saker innen vilt og fisk. Felles landbrukskontor Lesja-Dovre har omfattende oppgaver innen saksbehandling (ulike ordninger, bl.a. produksjonstilskudd), veiledning og kontroll. Miljø og friluftsliv inkluderer friluftsliv, kulturlandskap, motorferdsel i utmark, båndtvangsbestemmelser i hundeloven, vilt- og fiskeforvaltning og diverse prosjekter.

I tillegg til generell saksbehandling også i nærings-saker utenom landbruk, er næring aktiv støttespiller og pådriver i næringsrettede prosjekter/tiltak samt i nettverksbygging mot næringslivet og andre, inkludert førstelinjetjeneste.

Dovre Vekst (DV)

DV er etablert som egen avdeling innenfor område PNU, med egen styringsgruppe. DV driver brukthandelen på Dombås, samt ymse produksjon og tjenesteleveranser, bl.a. sommervedlikehold, vedproduksjon, skilt-produksjon, ulike tjenester mv.

Dovre Frivilligsentral Furukroken (DFF)

DFF er lokalisert på Furukroken, Dombås, og koordinerer et vidt spekter av frivillig arbeid i dovresamfunnet.

1.2 HENDELSER

Kommunen bidrar i møter og på forskjellige tiltak/aktiviteter ifbm. regionens satsing på **tilflytting og Stillingssleppet**. Stillingssleppet var 10. februar 2023 og inkluderte ca. 700 ledige stillinger i Nord-Gudbrandsdal.

Det regionale bredbåndsprosjektet fortsatte i 2023, for Dovre sin del ved utbyggingsprosjekter for husstander i området Dovre-Dombås og Ilka-Dovreskogen. Tross en god del humper i veien, er det håp om at de fleste husstandene i Dovre skal ha fått tilbud om høyhastighets bredbånd innen rimelig tid.

Utviklingsprosjektet for **Dovre tettsted** ble startet opp i 2022, og planleggingsprosessen ble intensivert i 2023, med mål om byggestart i 2024.

Stort trykk for å etablere nye **ladetilbud** for elektriske biler på Dombås har gjort at kommunen startet et utredningsarbeid for hvordan denne utviklingen kan skje på en bærekraftig måte framover. Utredningen ble fullført i 2023 og gir viktige rammer for utviklingen på dette området.

Det ble avsatt ressurser, og arbeidet med rullering av **kommuneplanens samfunnsdel** startet for fullt i 2023. Et kommunalt prosjekt med satsing på **boligutvikling/boligplan** ble også satt i gang.

Fokstummyra feiret sitt 100-års jubileum i 2023, med stor markering på Fokstugu gard.

Tettstedsutvikling Dovre, medvirkningsmøte på Toftemo 29.11.23.

1.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

1.3.1 Næringsutvikling – tilskudd og prosjekter

Tabellen nedenfor gir en oversikt over bevilgninger over det kommunale driftsbudsjettet og næringsfondet til ulike næringsmessige tiltak (bedriftsetableringer, investeringer, infrastrukturtiltak, planlegging, kompetanse-utvikling, arrangementer, lokale og regionale prosjekter og fellestiltak m.m.):

Kommunale tilskudd/utgifter - næringsutvikling	2023	2022	2021	2020
Kommunalt næringsfond (utbetalt)	581.668	1.198.109	1.868.545	476.620
Andre tilskudd/utgifter til næringsutvikling, driftsbudsjettet	491.139	301.300	634.070	491.889
Nasjonalparkriket/Løypepreparering	515.000	515.000	550.000	500.000
Regionsamarbeidet (basistilskudd + partnerskapsmidler)	471.849	473.941	474.744	421.221
Sum	2.059.656	2.488.350	3.527.359	1.889.730

Plan- nærings- og utviklingsutvalget, siste møte for valget, 12.09.23

Midlene fra kommunalt næringsfond brukes til bedriftsetablering, støtte til utviklingsprosjekter i etablerte virksomheter og ulike næringsrettede tiltak. I 2022 vedtok kommunestyret nye vedtekter/ retningslinjer for kommunalt næringsfond, med handlingsplan for 2023.

I desember 2022 vedtok Dovre kommunestyre å sette av kr. 500.000 til kommunalt næringsfond for 2023. I 2023 ble det behandlet 14 søknader, der 12 kom fra lokale/regionale virksomheter og 2 var kommunalt initierte prosjekter. Totale tildelinger fra kommunalt næringsfond beløp seg til kr 423.000.

I 2023 er det bevilget betydelige midler over driftsbudsjettet til ulike lokale og regionale prosjekter og samarbeidstiltak. Det er også hentet inn eksterne midler både til næringsrettede felles-prosjekter og til bedriftsrettede utviklingstiltak.

Sel kommune mottok omstillingsmidler fra Staten og etablerte prosjektet "Styrk Sel" høsten 2022.

Prosjektet har også en regional dimensjon gjennom bedriftsutviklingsprogrammet SMB-utvikling. Høsten 2022/våren 2023 deltok bedriftene Korsvoll, Maskin AS, Senter for Bygdekultur AS og Furuhaugli Fjellhytter AS i programmet. Dovre kommune støttet bedriftenes deltakelse med kr 50.000 pr. deltaker. SFB og Furuhaugli fikk også midler fra kommunen i 2023 til avsluttende arbeid. Næringskonsulenten har deltatt på fellesmøter med Styrk Sel og bedriftene, og fulgte opp den enkelte Dovre-bedrift.

Regionale møter og samlinger av næringsmedarbeidere er videreført. Aktuelle samarbeidsområder:

- Innspill til regional handlingsplan.
- Tilskudd til kultur- og naturbasert næringsutvikling fra Regionrådet.
- Stillingsleppet 2023, felles planlegging og gjennomføring.
- Bygdevekstavgift: 6-k næring sendte ny søknad høsten 2023 om bygdevekstavgift med Staten. Søknaden nådde dessverre ikke opp i konkurransen.

Arbeidet for å legge til rette for leietakere i industrihallen Romsdalsvegen 120 har fortsatt i 2023. Næringsavdelingen administrerer leieavtaler.

I samarbeid med Pilegrimssenter Dovrefjell og Dovre Vekst gjennomførte kommunen en utskifting av de historiske skiltene som står langs Pilegrimsleden.

Det ble gjennomført tre næringsmøter for lokalt næringsliv i 2023. Samarbeid med Skåppå AS om møter/møteplasser for næringslivet er etablert.

Det ble sendt ut 5 digitale nyhetsbrev til næringslivet i 2023. Dovre kommune sin Facebook-side brukes aktivt for å kommunisere med, og informere lokalt næringsliv.

1.3.2 Jordbruk

Tabellen nedenfor gir en oversikt over ulike nøkkeltall innen jordbruket i Dovre:

Nøkkeltall for jordbruket i Dovre kommune	2023	2022	2021	2020
Bruk som søkte produksjonstilskudd pr.01.10. (*)	95	97	97	100
Aktivt jordbruksareal (daa)(**)	27.448	27.447	27.343	27.244
Godkjent areal for nydyrking (daa) (godkj. planer)	7	23	458	123
Mjølkekvote (liter) (***)	8.064.534	8.021.410	8.156.347	8.172.275
Sum produksjonstilskudd (kr)	58.813.279	49.564.000	36.868.000	33.152.000
Avløserrefusjon	6.220.925	5.000.773	4.628.000	4.485.000
Tilskudd, RMP (regionalt miljøprogram) (kr)	3.162.044	2.580.415	2.082.467	1.906.110
Tilsagn BU-midler, tradisjonelt (kr)	4.700.000	1.300.000	3.700.000	0
Tilsagn BU-midler, tilleggsnæring (kr)	0	1.000.000	0	2.000.000
Tilsagn, SMIL-midler (kr) (****)	315.600	200.000	468.000	400.000
Organisert beitebruk	325.230	220.890	161.802	217.875
Tilskudd til tiltak i beiteområder	104.950	92.637	0	65.000

(*) I 1979, søkte 231 bruk om produksjonstilskudd

(**) Fra og med 2013 er tallene hentet fra Landbruksregisteret (tidligere fra søknad om produksjonstilskudd, feilmargin pga. areal i andre kommuner)

(***) I 1998 var samlet mjølkekvote 8.412.727 liter

(****) SMIL: Spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Plan-, nærings- og utviklingsstyret (PNU) har i 2023 behandlet følgende saker innenfor landbruks-området (tall for 2022/2021 i parentes):

- 3 (8/4) søknader om konsesjon
- 2 (1/3) delingssaker (jordlov)
- Omdisponering til boligtomt, 2 saker, ingen saker vedrørende omdisponering med formål torvuttak.
- Det har ikke blitt omdisponert eller tilbakeført dyrket mark i reguleringsplaner i 2023.

Landbrukskontoret har administrerer 3 skade-fellingslag, og har ansvaret for rovdyrtelefonen som betjenes i beitesesongen. 2023 ble også et krevende år for beitebrukerne og skadefellings-lagene i Dovre. Det ble i 2023 gitt et skadefellings-løyve i Dovre på gaupe, og Dovre var og delvis med i fellingsområde for ulv. Lisensfellinga 2022/23 gav et uttak på 3 dyr i vår region, 2 i Skjåk og 1 dyr på Dovre. I tillegg er det gjennomført et hi-uttak på Lesja, dermed vart kvoten på 4 dyr fylt.

Prosjektet bærekraftig sameksistens med sau og jerv i utmarka har utviklet seg til å bli et større prosjekt som omfatter flere delområder knytt til utmarks-beiting og konfliktdempende tiltak.

Prosjektet har fått positiv oppmerksomhet i form av at det vant Beiteprisen 2022.

Ekstremværet Hans førte til skader i Dovre, på dyrket mark, på veier, utrasing av terreng og lignende. I tillegg var det mange bønder som fikk

avlingssvikt som følge av ekstremværet. I Dovre ble det levert 4 søknader om tilskudd ved produksjonssvikt. Alle de 4 søkerne fikk innvilget tilskudd. De innvilgede tilskuddene lå mellom kr 11 000 og 219 000.

Landbruket står overfor omfattende krav og utfordringer i årene som kommer, men også betydelige muligheter. Økningen i kostnader for avgjørende driftsmidler startet høsten 2021. 40 gårdbrukere mottok i 2022 gjødselkompensasjon fra Dovre kommune.

I februar arrangerte vi en større fagdag om økonomi i landbruket. I to omganger har landbrukskontoret arrangert lunsj for bøndene i Dovre.

Det er viktig at kommunen gjennom et styrket fagmiljø og mer utadrettet virksomhet i det felles landbrukskontoret er godt rustet til å støtte landbruksnæringen i bygda.

Storfe på sommerbeite i Grimsdalen

1.3.3 Skogbruk

Tabellen nedenfor gir en del nøkkeltall for skogbruket i Dovre:

Nøkkeltall for skogbruket i Dovre kommune	2023	2022	2021	2020
Tilskudd til skogkultur/tynning, NMSK (kr)	110.221	142.020	59.831	63.429
Tilskudd til skogsveger (kr)	0	0	80.000	0
Nye skogsveger (antall), inkl. oppgradering	0	1	1	0
Nye skogsveger (km), inkl. oppgradering	0	0	0,125	0
Tilskudd til drift i mellomvanskelig terreng (kr)	0	0	0	0
Tømmeravvirkning (m ³)	2.354	481	14.494	8.900
Planting (antall)	41.226	67.800	4.000	17.450
Markberedning (daa)	0	0	285	0
Ungskogpleie/avstandsreg. (daa), inkl. Grimsdalen	309	137	48	228
Skogprosjekt NMSK	0	35.000	35.000	0

Av tabellen kan vi se at avvirkningen er lav også i 2023, dette tross stor økning i tømmerprisen. Årlig balansekvantum i Dovre er cirka 20.000 m³, hvorav bygdeallmenningene står for bortimot 25 % av dette. Det har også vært bra maskinkapasitet i distriktet.

Nye skogbruksplaner og egen skogbruksleder i distriktet har ikke gitt den aktivitetsøkningen som en kunne håpet på, selv om det i 2021 var høy avvirkning og hvor en ser stor aktivitet i nabokommunen. Men det er flere andre kommuner i midt- og norddalskommunene i Gudbrandsdalen som sliter med dårlig aktivitet. I lys av dette har kommunene i Midt- og Nord-Gudbrandsdal sammen med Statsforvalteren startet et nytt prosjekt for større skogbruksaktivitet i området. Det er ansatt en prosjektarbeider som skal jobbe aktivt mot skogeiere og særlig rettet mot opprusting av skogsbilveier og driftsveier. Det er nok der skoen trykker mest i forhold til mer tømmeravvirkning framover.

På skogkultur er det noe bedre aktivitet med et gjennomsnittlig nivå på både planting og ungskogpleie. Aktiviteten her gjenspeiler tømmeravvirkningen i kommunen de siste årene. Årlig potensial er en dobling av skogkultur-aktiviteten i tillegg til markberedning på ca. 400 daa årlig som ikke er utført i 2023.

På sikt bør det nå ligge godt til rette for vesentlig større aktivitet i skogbruket framover. Dette har mye å si for næringen samla sett for regionen, men også for lokal og regional verdiskaping.

1.3.4 Miljø og friluftsliv

Følgende prosjekter har vært sentrale i 2023:

- Skjøtselstiltak i Grimsdalen er videreført i regi av organisasjonen Grimsdalen, men med økonomisk støtte til sekretær fra Dovre kommune. Offentlig støtte er avgjørende for å ta vare på det nasjonale kulturlandskapet.
- Tiltak på Tollevshaugen og ved Barthbua knyttet til natur- og kulturstiene Barthstigen, Gruvelistigen og Paradisrunda i Grimsdalen. Det er også utført reparasjoner på Barthbua (tak, ljør og dør). Videre er Barthstien lagt noe om, og forvaltningen har satt opp ny bru over Tverråe.
- Diverse arbeid på Pilegrimsleden, fysisk utført av Dovre Vekst. Utskiftning av plakatene på skifersteinene langs leden ble fullført.
- Tur- og sykkelveien over Dovrefjell (34 km) er blitt del av den store runden Tour de Dovre, som markedsføres og brukes aktivt av reiselivet. Årlig vedlikehold av vegen utføres av Dovre Vekst. Betydelige vedlikeholdsbehov pga. flom og noe gjengroing på deler av vegen.
- Dovre kommune v/næringskonsulenten sitter som sekretær og styrerepresentant i Dovre Løypelag. Dovre kommune bidrar med tilskudd til løypelaget/løypepreparering.
- Publisering av turer på DNT-turappen ut.no er videreført. 59 turer kan nå finnes på appen (kommunens "område").

Dovre kommune takket i 2021 ja til fylkeskommunens "gave" i form av en dagsturhytte. Politikerne har vedtatt å bevilge midler til kommunens egenandel. Det ble også gjort politisk vedtak i 2022 på at dagsturhytta skal knyttes opp mot Dovre tettstedsprosjekt. Dagsturhytta er planlagt oppført i 2025.

Sykkelrunden Tour de Dovre har hatt en videre positiv utvikling i 2023, både med utleie av sykler og overnatting/bespisning. Produktet får mye publisitet. Arbeid med tiltaksplaner for villrein vil ha betydning, særlig knyttet til Grimsdalen.

Registrering og beskrivelse av kulturminner i kommunen har pågått i 2023. Framdriften med kulturminneplanen er noe forsinket.

Leiekjøringsordningen med snøscooter fungerer godt, med 4 leiekjørere (2 hjelpekorps og 2 private) i 2023. Ordningen med leiekjøring ble fornyet for perioden 2024-28, med tre leiekjørere.

39 søknader om motorferdsel ble behandlet, de fleste om vinteren. Samordning av øvingsaktivitet og øvingsplaner, bl.a. i vernede områder er viktig.

Det er behandlet 5 søknader om disp. på båndtvangsbestemmelsene for hund. Søknadene gjelder dispensasjon ifm. jaktprøver sommer og vinter, rypetaksering, treningsfelt og bruk av løshund i skadedyrfelling.

Det nye utkikkspunktet mot Fokstumyra, tegnet av arkitekt Ola Henning Bergseng, og produsert ved Hjerleid.

1.3.5 Vilt

Tabellen nedenfor gir en del nøkkeltall vedrørende felt vilt i Dovre:

Felt hjortevilt	2023	2022	2021	2020
Elg (snitt, fellingsmål 80 stk. i driftsplanen)	55	66	62	65
Hjort (snitt, fellingsmål 100 stk. i driftsplanen)	66	46	56	55
Rådyr (ikke fellingsmål i driftsplanen, men overvåkes)	12*	10*	13	16
Fallvilt (fra 2020: 01.04-31.03 hvert år)				
Elg	15	21	21	23
Hjort	4	3	8	7
Rådyr	11	14	21	26
Antall ettersøk	45	55	67	70

*Mangelfull rapportering

Forvaltningen av elg og hjort skjer gjennom Dovre Elgutvalg som er sammensatt av rettighetshaverne (grunneierne) i kommunen. Det er utarbeidet en 5-årig driftsplan som godkjennes i kommunen. Ny plan ble

godkjent i 2022 (for 2022-2026). Særlig for hjort ligger fellingstallet betydelig lavere enn årlig målsetting i perioden.

Sett-elg/sett-hjort og felte dyr med slaktevekter er lagt inn i hjorteviltregisteret www.hjorteviltregisteret.no og gir mange muligheter for å se utviklingen av bestanden for både elg og hjort, avskyting osv. Kommunen er ansvarlig for fallviltet innenfor kommunen. Et eget fallviltlag rykker ut når det kommer meldinger om skadet vilt. Ny ordning med kommunale fallviltjegere ble iverksatt fra 2019.

Antall trafikkdrepte dyr er dessverre på et høyt nivå. Antall ettersøk var litt lavere i siste periode enn perioden før.

Det er gjennomført jegerprøvekurs i regi av Dovre jeger og fiskeforening. Kommunen har ansvar for eksamen etter gjennomført kurs. 37 personer tok prøven i 2023. Elektronisk eksamen fungerer godt.

1.3.6 Kommuneplan og byggesaker

Tabellen nedenfor gir en del nøkkeltall vedrørende plan- og byggesaker som er behandlet i 2023 og bakover:

Sakstype	2023	2022	2021	2020
Regionalplan (tidl. Fylkesplan)				
Verneplaner, inkl. utvidelse av verneområder	0*		1	
Forvaltningsplaner, verneområder (ansv. NP-styrene)	2**	2		
Kommuneplan/kommunedelplan/planstrategi	1***	1	1	2
Reguleringsplan (i arbeid/vedtatt)	3/1	2/4	1/2	1/3
Dispensasjoner	4	16	5	15
Utbyggingsavtaler				
Byggesøknader (rammesøknad, igangsetting), §20-1 (søknader/vedtatt)	6/89	8/75	6/57	5/51
Søknader uten krav om ansvarsrett, §20-2 (søknader/vedtatt)	0/8	4/29	0/41	0/37
Bruksendring	1	4	2	3
Skilting	3	3	6	5
Utslippssøknader	4	5	4	6
Pålegg om retting av tiltak (i arbeid/fullført)	2/0	3/3	2/1	1/3
Nye boliger/leiligheter godkjent for oppføring	0		1	2
Nye fritidsboliger godkjent for oppføring	1	5	6	5

*: Gjelder bevaring av verdifull natur, utvida vern, mindre verneområder, som Statsforvalteren i Innlandet er ansvarlig for. Forslag til utvidelse av Fokstunmyra naturreservat blir sendt på høring i løpet av 2024.

**: Dette gjelder forvaltningsplaner for alle verneområder i Dovrefjell – Sunndalsfjella som Dovrefjell nasjonalparkstyre har forvaltningsansvar for, samt forvaltningsplaner for alle verneområdene i Rondane – Dovre som Rondane Dovre nasjonalparkstyre har ansvar for. Det blir utarbeidet digitale planer og en plan pr verneområde.

***: Gjelder oppstart rullering av kommuneplanens samfunnsdel, med arealstrategi.

Arbeidsområdet inkluderer planarbeid (inkludert kommuneplan, planstrategi og behandling av reguleringsplaner), saksbehandling av byggesaker, forvaltningsarbeid (inkludert kontakt med verneforvaltningen), matrikkelregistrering av bygg, tilrettelegging for gebyrutskriving på eiendommer m.m.

Generelt er ressursituasjonen ved området bekymringsfull med tanke på å opprettholde kvaliteten i tjenesten/saksbehandlingen. Arbeid med oppfølging av kompliserte enkeltsaker etter PBL, tiltaksplaner for villrein samt tettstedsprosjekt Dovre har krevd mye ressurser i 2023.

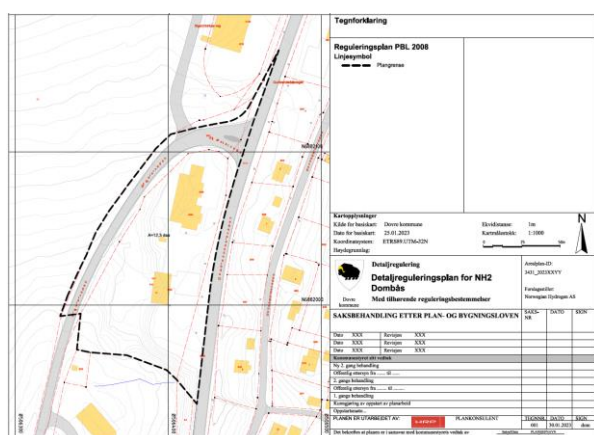
Nytt lovverk, blant annet ny Plan- og bygningslov og den nye Naturmangfoldloven, med skjerpede krav til saksbehandlingen, gjør at tidsbruken på sakene øker.

Kommunen er pålagt å føre byggesakstilsyn etter plan- og bygningsloven. Ny interkommunal ordning vurderes.

Kommunes prinsippvedtak for utbyggingsavtaler ble revidert i 2018, og skal legge til rette for at kommunen kan være en mere aktiv part i utbyggingsprosjekter for boligområder og hytteområder.

Rullering av den overordnede kommuneplanen (arealdelen) for Dovre kommune ble fullført i 2019. Samfunnsdelen ble sist vedtatt i 2012, og en større prosess med rullering og modernisering er igangsatt i 2023.

Arbeidet med prosjektet Dovre tettstad fortsetter, med mål om byggestart høsten 2024.

Norwegian Hydrogen AS startet planprosess for regulering av areal for hydrogen-fyllstasjon på Dombås.

Dovre kommune har forvaltningsansvar for to verneområder, og i 2022 ble det utarbeidet og vedtatt besøksstrategier for begge områdene; Haukskardmyrin naturreservat og Hjerkinholen naturreservat. Som følger av besøksstrategiene har kommunen fått midler fra Miljødirektoratet, via Statsforvalteren, til skilting og merking. Planlagt gjennomføring i 2024/2025. I 2023 var Fokstumyra naturreservat 100 år og dette ble markert., bl.a. med kronprinsbesøk og andre prominente gjester.

1.3.7 Kart og oppmåling

Løpende ajourføring av matrikkelen og andre kartbaser er avgjørende for kvaliteten og fullstendigheten på kartene våre.

Det regionale samarbeidet i NGGIS, der Statens kartverk også deltar, er svært viktig. Dette er en permanent ordning gjennom egen vertskaps-kommuneavtale. Kompetanseheving er bare ett av mange viktige tiltak. Tjenester/kompetanse tilsvarende 50% stillingsressurs leies ut fra Dovre kommune inn til GIS-samarbeidet.

Kvalitetshevingsprosjekter som nå «Adkomstpunkt i matrikkelen» og «Byggvask» i matrikkelarbeidet er løpende ajourføring, og vil sikre bedre kvalitet på matrikkeldataene og kart-basene våre.

«Byggvask» har fått et kraftig løft gjennom eiendomsskatteprosjektet og ny-taksering av bygg, og vil sikre en bedre kvalitet på matrikkeldataene våre med tanke på arealtall på bygg.

Dette året har det vært avholdt oppmålingsforretninger på noen få nye eiendommer i tillegg til grensejusteringer, klarlegginger av grenser og ekspedering av eksisterende festeforhold (punktsteder).

Oppmålingsforretning på Jora Næringsområde (arkiv).

Tabellen nedenfor gir en del nøkkeltall for oppmålingstjenesten:

Oppmålingstjenester og saksbehandling	2023	2022	2021	2020
Matrikelbrev	15	13	21	20
Oppretting av festegrunn	5	3	4	8
Seksjonering	0	0	0	0
Egenerklæring om konsesjonsfrihet	88	94	103	107

Ajourføring av Matrikkelen og andre geodatabaser er viktig å prioritere framover, og er avgjørende for kvaliteten og fullstendigheten på kommunens kart.

99,96% av eiendommene i Dovre har fått offisielle vegadresser. Arbeidet ansees som tilnærmet ferdig, men løpende ajourhold er nødvendig.

1.3.8 Dovre Vekst

Dovre Vekst (DV) er etablert som en avdeling tilknyttet område PNU, men med egen daglig leder og en egen styringsgruppe som følger opp aktivitetene, økonomi osv. 2016 var det første ordinære driftsåret.

DV gir aktivitetstilbud og arbeidspraksis til personer som på ulikt vis faller utenom det etablerte arbeidsmarkedet. Virksomheten er lokalisert i industrihallen på Dombås (Romsdalsvegen 120), der DV også driver brukthandel. 2,5 faste årsverk ble i slutten av 2023 utvidet til 2,8 ÅV på grunn av økt aktivitet.

Antall personer i produksjonsdelen har variert i antall gjennom året. Pr. 31.12.23 var 9 medarbeidere tilknyttet virksomheten. I tillegg kommer 4 medarbeidere ved Miljøarbeidertjenesten (MAT). Samarbeidet med MAT har funnet en stabil og god form.

Etter at Dovre Element overtok en del av lokalene til DV er nå virksomheten tilpasset de nye arealene som disponeres. Etter ominnredningen er det blitt en forbedring på flere områder og kundene kommenterer til stadighet at lokalene og da spesielt bruktbutikken har blitt mye bedre.

Dovre Vekst sine foretreffelige tennbrikker er av det som kan kjøpes i brukthandelen. Ragnhild Talleraas og Heidi Melien Kleveland (arkiv).

Aktiviteter har blant annet omfattet:

- Drift av brukthandelen Brukbart
- Beising av ytterkledning for entreprenører
- Plenklipping, rydding osv.
- Vedproduksjon
- Skiltproduksjon
- Rydding av stier
- Diverse produksjon og tjenester for kommunen, HV-skolen og andre

Omsetningen fra brukthandelen, vedsalg og tennbrikker er stabilt på et høyt nivå. Dette er gode og stabile arbeidsområder for virksomheten. Spesielt når det gjelder tennbriketter er det et klart vekstpotensiale. Lakkering /overflatebehandling har hatt en negativ utvikling de siste årene, men fikk et stort oppsving i 2023. Kommunen har kjøpt betydelig med tjenester fra virksomheten også i 2023.

Samlet omsetning ved salg av varer og tjenester i 2023 var ca. kr. 1.360.000, og dette er en betydelig verdiskapning for en slik virksomhet.

Brukthandelen etter omorganisering.

Bruktbutikken har fortsatt den gode utviklingen fra tidligere år. Nytt av året var oppstart av Outlet-butikk for klær, som startet opp i slutten av 2023.

Dovre Vekst er stadig på søk etter nye produkter som kan passe for medarbeiderne, og som kan forsterke virksomheten. Samarbeidet med Sjogg Event om utvikling av sammenleggbare salgsboder er eksempel på et slikt nytt produkt.

1.3.9 Dovre Frivilligsentral Furukroken (DFF)

Dovre Frivilligsentral Furukroken (DFF) skal bidra til å styrke den frivillige innsatsen og være et kontaktpunkt og bindeledd mellom de som ønsker å yte en frivillig innsats i nærmiljøet og de som ønsker å motta slik innsats. DFF skal utvikles av mennesker som er knyttet til sentralen.

Frivilligsentralen har mange frivillige som bidrar på ulike aktiviteter, og ca. 60 aktive brukere av sentralen pr. uke. I 2016 overtok Frivilligsentralen koordineringen av frivillige på Fredheim. Daglige ledere ved sentralen har hatt opplæring på områder der det trengs, f.eks. el-syssel og seniorsurf. Frivilligsamtale avholdes før en frivillig starter opp med sitt bidrag.

DFF arrangerte 2 konserter med Kari Svendsen, en på Dombås Kino og en på Fredheim med stor suksess.

Det er arbeidet aktivt for å synliggjøre sentralen, bl.a. vært aktive på sosiale medier, lokale «stands», info-skriv/plakater og møter i ulike avdelinger. Infoskjermene rundt i bygda koordineres av DFF, og brukes til å legge ut diverse relevant informasjon.

Frivilligsentralen har vært mange samarbeids-partnere, som Røde kors, Pensjonistforening, Hørselslag, Dovre Vekst, Biblioteket, Kirka, Demensforeningen, kommunale avdelinger +++.

DFF har et eget lokalt brukerråd med 5 medlemmer. Nettverksgruppen for daglig ledere i Gudbrandsdalen treffes 4-6 ganger pr år.

Aktiviteter, kort oversikt:

- Matombrining
- Busstjenester
- Besøktjeneste
- Seniorsurf
- Sansehage
- El-syssel
- Senior Shop
- Sommerfest/julebord
- Bowling
- Eldredagen
- Nodostuggu
- Leksehjelp
- Øvelseskjøring
- Innsats for andre
- Ledsager
- Handling
- Raking/snømåking
- Digivert/Digivenn
- Syng/håndarbeid
- Grønn gruppe
- Bordtennis
- Musikkøving

Eldredag-arrangement i Moskushallen (arkiv).

Godt samarbeid med Fredheim omsorgssenter for å få flere yngre frivillige og økt aktivitet.

DFF fungerer som en møteplass og brobygger mellom enkeltpersoner, grupper, frivillige organisasjoner og Dovre kommune.

1.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Håndtere **plan- og byggesaksbehandling** ut fra et stadig mer komplisert lovverk. Ressursene er knappe for å ivareta forsvarlig saks-behandling og samtidig holde matrikkeldata, kartdata, og grunnlag for gebyrutskrivning på eiendommer på et høyt nok nivå over tid.

- Rullering av **kommuneplanens samfunnsdel** er en krevende og spennende oppgave. Målet er å etablere et nytt plansystem som styrker samfunnsdelen som kommunens viktigste lokalpolitiske styringsverktøy.
- Videreføre **tettstedsutvikling på Dombås og Dovre** (eget prosjekt) i samarbeid med næringsliv, andre offentlige organer og andre samarbeidspartnere. Mål om oppstart gjennomføring på Dovre i 2024.
- Styrke kompetansen og mulighet for å levere gode tjenester innen **kart og geodata**, samt sikre kvaliteten i føring av **Matrikkelregisteret**. **Vegadresser** i hele kommunen er stort sett på plass, mens det står igjen arbeid på fysisk skilting. Det regionale geodatasamarbeidet er avgjørende for å sikre fortsatt kvalitet og videreutvikling av tjenesten.

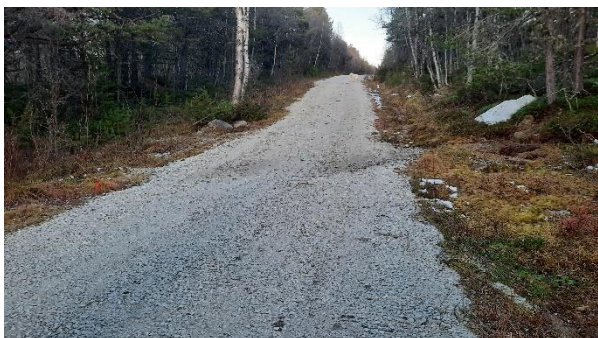

Planer for utvidelse av Fokstumyra naturreservat – Marie-Louise Olsen fra Statsforvalteren orienterer PNU-utvalget om prosessen.

Møte utfordringer i **landbruket** blant annet gjennom faglig god saksbehandling og bistand i forbindelse med bruksutbygginger tilleggsnæringer og andre tiltak. Arbeide for at det felles landbrukskontoret vil **styrke de landbruksfaglige tjenestene** overfor brukerne i Dovre gjennom et bredere og sterkere samlet fagmiljø. Samarbeidet med brukere, faglag og det regionale fagsamarbeidet på landbruksområdet må videreutvikles.

Fjellvegen, skader etter "Hans" i august 2023. Klima-endringene gir økende tilfeller av styrtregn med flom- og rassituasjoner.

Fjellvegen etter reparasjon. Planer og fysiske tiltak må ta høyde for økt nedbør og flere tilfeller av styrtregn.

- Styrke bærekraftig, næringsmessig utnyttelse av **randsonene til nasjonalparkene** bl.a. gjennom ulike kanaliseringstiltak og samarbeid med bedriftene. Samtidig sikre natur-mangfoldet, særlig villreinens levevilkår i fjellområdene, ref. arbeidet med tiltaksplaner.
- Videreføre arbeidet med turstier og sykkelveger i Dovre med basis i bl.a. den fullførte **Nasjonalparkvegen (Tur- og sykkelvegen) over Dovrefjell** og andre prosjekter. Det blir svært viktig å vareta kvaliteten gjennom årlig vedlikehold. **Tour de Dovre** har fått svært positiv omtale i ulike kanaler, og sykkeltrafikken viser stadig økning.
- Videreføre og utvikle gode systemer for bistand til etablerere/gründere og etablerte bedrifter i utviklingsprosesser. Følge opp vedtatt **strategiplan for næringsarbeidet**.
- Videreføre utvikling av industriområdene på Jora (Dombås) og Høyveg (Dovre) i samarbeid med næringslivet.
- Videreføre og styrke det **regionale/inter-kommunale samarbeidet** på ulike fagområder/prosjekter innen plan og utvikling, blant annet innen kart- og geodata, byggesak, tilsynsoppgaver, landbruk og næringsutvikling.
- Videreutvikling av **Dovre Vekst** sine aktivitetstilbud og arbeidsoppgaver, og dermed bidra til å legge til rette gode aktivitetstilbud og arbeidstrening for personer som faller utenfor det ordinære arbeidsmarkedet.
- Gjennom **frivilligsentralen** bidra til å styrke den frivillige innsatsen og være et kontaktpunkt og bindeledd mellom de som ønsker å yte en frivillig innsats i nærmiljøet og de som ønsker å motta slik innsats.

2. RÅDMANNSKONTORET

2.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Fellestjenesten utgjør 200% stillinger. Arbeids-området dekker flere funksjoner knyttet til bl.a. ordfører og rådmannen, samt ulike sekretariats- og saksbehandlingsoppgaver.

2.2 HENDELSER

Mye av oppgavene i fellestjenesten er knyttet til sekretariats-arbeid mm. vedrørende politiske utvalg, Stortings- og kommunestyrevalg, generell saksbehandling /opplæringsansvar sak-arkiv/ skjenkesaker, webredaktør/sosiale medier/systemansvar sak-arkivsystemet, arkivarbeid, bl.a. oppdatering. av arkivplan, journalføring/ skanning av post og betjening av ekspedisjon/ sentralbord, tilrettelegging for borgerlig vigsel og mye mer.

Følgende oversikt viser antall rådmannsvedtak og politiske saker behandlet i 2023 (2022 i parentes):

- rådmannsvedtak* 147 saker (146)
- formannskapet 48 saker (50)
- kommunestyret 68 saker (58)
- OKO-styret 23 saker (27)
- PNU-styret 44 saker (68)

*administrative vedtak

Dovre kommune er medlem av IKA Opplandene, samarbeid med Fylkesarkivet, mht. avlevering av dokumenter.. Avlevering av kommunens papirarkiv er kommet langt, men det gjenstår en del bl.a. byggesaksarkivet. Dette skal etter hvert digitaliseres.

Dovre, i likhet med de andre 5 norddalskommunene benytter det fullelektroniske sak-/arkivsystemet Elements.

Siden overtakelsen i 2018, har Dovre kommune hatt 25 borgerlige vigsel. Ordfører og varaordfører samt rådmannen, er vigslere i Dovre kommune. I 2023 var det 3 vigslere.

Sentralbordløsningen som vi tok i bruk i 2022 sammen med de andre 5 kommunene i norddalen, ble skifta ut mot slutten av 2023.

2.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020
Antall inngående (journalførte) dokumenter	3285	4.097	2.692	2.944
Antall telefonhenvendelser	Nytt system fra nyttår 2023	Nytt system fra sommer 2022	4.485	4.847

2.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGSMULIGHETER

- Innhenting av arkiv fra virksomheter/avdelinger for avlevering til Fylkesarkivet.
- utvikle egen kompetanse ytterligere
- som førstelinjetjeneste yte god service ift. innbyggerne
- fortløpende oppdatering av arkivplan for hele kommunen iht. instruks fra Arkivverket.
- forbedre rutiner for opplæring i bruk av sak/arkivsystemet for nyansatte og videre oppfølging, en til en opplæring?
- sårbare ved fravær. Sårbare også ift. valgarbeidet. Opplæring av flere må vurderes.
- Utnytte datasystemene bedre for å frigjøre tid til andre oppgaver.
- Ha fokus på flere digitale løsninger som bl.a. at alle skjema blir digitale.

3. ØKONOMIAVDELINGEN

3.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Ansvar for kommunens overordnede økonomiplanlegging og – styring; regnskap, fakturering og innfordring av kommunale krav. veiledning/bistand til virksomheter, pensjonskontakt ift. KLP og SPK.

3.2 HENDELSER

Ekstern økonomisjef har vært leid inn gjennom store deler av året slik at økonomifunksjonen og de lovpålagte oppgavene ble ivaretatt. Sårbarheten med mindre enheter har vært synlig gjennom hele året. Utviklingsarbeid og støttefunksjoner til andre virksomheter har vært holdt på et minimum. Arbeidet med digitalisering videreføres på ulike måter, f.eks. med å få kunder/leverandører til i enda større grad å ta i bruk avtalegiro, eFaktura og motta faktura som EHF (elektronisk handelsformat).

3.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Løpende ajour med de fleste driftsoppgaver. Årsregnskapet for 2023 ble KOSTRA-rapportert innen fristen.

For lite tid til nødvendig kvalitetssikring og ajourhold av økonomisystemet. Det blir også for lite ressurser til ajourhold og videreutvikling av nødvendig kompetanse hos de ansatte.

Innforderingsresultatet har vært utenfor god nok kontroll de siste årene og er en direkte følge av at de tilgjengelige ressursene har blitt brukt målrettet mot de områder kompetansen har ligget.

Innforderingsmiljøet/-ressursene ble svekket når staten overtok skatteoppkreveren.

Elektroniske løsninger tas i bruk i stadig større grad, bl.a. økning i andelen av elektroniske fakturaer (både inngående og utgående). Kommunen er langt framme når det gjelder å ta i bruk elektroniske løsninger innen økonomiområdet.

Avdelingen er sårbar for fravær (gjelder særlig skatteområdet) pga. få ansatte og fordi omfanget av løpende arbeidsoppgaver er stort. Sårbarheten er søkt redusert ved at de viktigste arbeidsoppgaver kan utføres av stedfortreder ved behov.

3.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Være en aktiv bidragsyter i kommunen både mht. utvikling og drift.
- Avlegge årsregnskapet i rett tid.
- Videreutvikle de ansattes kompetanse.
- Prioritere utviklingsarbeid og benytte budsjett som styringsverktøy.
- Benytte KOSTRA - tall sammen med kvalitetsmål (Dovre-modellen) for å finne hvilke nivå vi skal legge tjenester på.

4. PERSONAL- OG LØNNSAVDELING

4.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Ansvar for registrering, bearbeiding og kjøring av lønn (*inkl. Nord Gudbrandsdal Renovasjonsselskap IKS og Dovre kyrkjelege Råd) avstemming og etterarbeid med innsending av fagforeningstrekk, utlegg/bidragstrekk og innrapportering til pensjonskassene, ajourføring av lønnssystem ift. lovendringer/nyheter, digitalisering, personal og organisasjon, herunder, bl.a. lov- og avtaleverk, ansettelse, lokale forhandlinger, diverse personal-reglementer, omplassering/ oppsigelser. veiledning/bistand til virksomheter, arbeids-miljøutvalget (AMU), pensjonskontakt ift. KLP og SPK.

Import, behandling og refusjon sykemeldinger. Kontaktledd opp mot NAV når det gjelder sykefravær, avtaler vedr. sysselsetting, refusjonskrav m.v. Bedriftshelsetjenesten ift. HMS-arbeid.

I tillegg kommer inntak og avtaler, avlønning m.v. ift. lærlinger. Samarbeid med de tillitsvalgte.

4.2 HENDELSER

Lønnsområdet

Det ble i 2024 innført digitale arbeidsavtaler som sendes ut til den enkelte via Postens signeringstjeneste. Forutsetningen for dette er elektroniske personalmeldinger hvor alle opplysninger som påvirker lønn legges inn. Elektroniske personalmeldinger ble innført tidligere. Nyansatte signerer nå sine arbeidsavtaler elektronisk og signerte avtaler overføres digitalt inn i den enkeltes personalmappe i kommunens saks/arkivsystem. Når avtale signert lastes opplysninger fra den elektroniske personalmeldingen inn i kommunens lønnssystem.

Personal/organisasjon

Med stadig flere flyktninger fra Ukraina har voksenopplæringen og bosettingstjenesten blitt bemannet opp. I tillegg til dette har en rekke prosjektstillinger med midler fra statlige organer blitt videreført. Omorganiseringen av helse- og omsorgsorganisasjonen som ble gjennomført 1.1.22 er i 2023 blitt evaluert. Det ble arbeidet med å innføre hjemmевaktording for hjemmesykepleien. Ordningen trådte i kraft i februar 2023.

Kommunens overordnede kompetanseplan ble i 2023 revidert og ferdigstilt.

Det ble i 2023 igangsatt et større arbeid med å revidere kommunens administrative delegerings-reglement. Reglementet tar utgangspunkt i det politiske delegeringsreglementet som ble godkjent i forrige kommunestyreperiode. Arbeidet vil pågå utover våren 2024.

Det har for hele organisasjonen blitt gjennomført en revisjon av behandlinger/protokoller, jf. personopplysningsloven. (GDPR).

Årets lønnsforhandlinger ble dette året for den store massen av ansatte kun gjennomført sentralt. Oppgjøret endte opp med en lønnsøkning på 5,6%, noe som var litt høyere enn det frontfagene oppnådde. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har beregnet prisøkningen i 2023 til 5,5%.

Tillitsvalgte og Arbeidsmiljøutvalget

Det har vært et nært og godt samarbeid mellom de tillitsvalgte/AMU og ledelsen gjennom hele 2023. Rådmann/personalsjef gjennomfører 6 årlige møter med de tillitsvalgte som er en viktig arena for informasjon og tilbakemeldinger. Utover dette er det møter med de enkelte organisasjonene etter behov.

Læringer

Antall læringer har dette året vært to.

Kommunen hadde en læringer innen barne- og ungdomsarbeiderfaget og en IKT-lærling. Det er en utfordring å få læringer til kommunen. Etter at lærlingene avsluttet sin tjeneste sommeren 2023 har ikke kommunen fått tilgang på flere.

4.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Kompetanse. Det er stor vilje til etterutdanning og kompetanseheving i vår organisasjon. Etter koronaen er mange seminar/kurs omgjort til webinar, noe som reduserer våre utgifter betraktelig både ift. kursavgift, men også reise og opphold. Dette har frigjort midler slik at kommunen nå i langt større grad kan støtte de ansatte med utgifter som påløper ifbm. etter- videreutdanning. Vi vil være en lærende organisasjon og med disse tiltakene har svært mange ansatte startet opp med videre- etterutdanning.

Sykefravær. Vårt sykefravær viste i 2023 en økning i legemeldt sykefravær. I utgangen av året hadde Dovre kommune et legemeldt sykefravær på 6,9 % som likevel er under snittet for offentlig sektor, men det er viktig å holde fokus på dette området slik at sykefraværet holdes på et lavt nivå. Snittet for kommuner i Norge ligger på over 7 prosent.

4.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

Fortsatt fokus på digitalisering slik at papirmengde reduseres til et minimum.

5. IKT

5.1 BESKRIVELSE TJENESTER

31.12.23: 4 ansatte: IKT-sjef, 2 IKT-medarbeidere og Velferdsteknologikonsulent.

2 IKT-lærlinge plasser er knyttet til tjenesten, kun en plass var besatt fram til august 2023.

Avdelingen leverer IKT-støtte til hele organisasjonen med totalt 570 registrerte brukere pluss elever i grunnskolen.

Kommunen deltar i det regionale IKT-samarbeidet RegionData. Samarbeidet omfatter rammeavtale for innkjøp av utstyr og programvare mv, drift av servere, nettverk, sikkerhet og andre IKT-tjenester.

5.2 HENDELSER

Kommunen har 480 datamaskiner der 160 er på skolene og i barnehagene, 15 står tilgjengelig for publikum ved bibliotek, resepsjoner osv. 210 er i helse- og omsorgstjenestene og de øvrige er i administrasjonen, tekniske tjenester, brann/redning og så videre.

Det er registrert 1525 saker til avdelingen i 2023 som er blitt håndtert. Dette er bestillinger, ønsker om endringer eller forbedringer og feilmeldinger.

Datasikkerhet har hatt høyt fokus også i 2023. IKT-avdelingen har som tidligere vært aktiv pådriver for å sikre kunnskap hos de ansatte om datasikkerhet, blant annet med kursing. Avdelingen samarbeider tett med andre kommuner og offentlige sikkerhetsorganisasjoner i Norge for å motvirke datakriminalitet, og gjennomfører blant annet sikkerhetstester for å avsløre svakheter i egen og leverandørers virksomhet. 2023 har også vært et viktig år for å få utarbeidet forbedrete tiltaksplaner i samarbeid med tjenesteområdene, slik at disse på best mulig måte kan løse sine oppgaver, selv om noe av de tekniske løsninger skulle være ute av drift.

Avdelingen har viktige oppgaver rundt valg og innføring av velferdsteknologi, og har levert flere løsninger til skoler og helsetjenestene. Vi har i 2023 som eksempel kunnet tilby bærbare trygghetsalarmer for hjemmeboende. Dette er utstyr som gir brukeren en trygghet for å kunne gi alarm selv om man er langt fra hjemmet. Denne løsningen har blitt godt mottatt, og kan også inneholde automatisk varsling ved fall og GPS-sporing dersom dette er ønsket av brukeren selv.

Avdelingen har også dette året hatt 2 læreplasser innen IKT og data-elektronikk. Ved utgangen av året står disse ledig, og grunnen er nok at ungdom i Nord-Gudbrandsdal i liten grad tar IKT-utdanning innenfor videregående nivå siden dette i stor grad nå er lokalisert lenger sør i fylket. Vi fortsetter imidlertid å tilby dette også i 2024

Trigger4 mobil trygghetsalarm

IKT-avdelingen kjøper fortsatt i stor grad inn brukt IKT-utstyr fra leverandører der dette er mulig. Dette er gjort for å redusere både utgifter og de miljømessige konsekvensene. Vårt CO₂-avtrykk reduseres derfor vesentlig. Utrangert utstyr blir levert tilbake til leverandør for forsvarlig resirkulering.

5.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Dovre kommune er aktivt med i IKT-samarbeidet RegionData sammen med de andre kommunene i Nord-Gudbrandsdal.

- 40 % av driftsbudsjettet til IKT-avdelingen har gått til RegionData-samarbeidet på vegne av hele kommunen. Dette er som tidligere.
- 18 % av investeringsbudsjettet har gått til fellesprosjekter i regi av RegionData. Dette er også som tidligere.

	Felles IKT-budsjett Drift, hele kommunen	Felles IKT-budsjett Investering, hele kommunen	Felles kopi- og telefonibudsjett Drift, hele kommunen
Forbruk	6 609 000 kr	1 343 000 kr	360 000 kr
Budsjett	7 835 000 kr	1 050 000 kr	556 000 kr
Resultat	1 225 000 kr spart i forhold til budsjett.	76 000 kr Brukt mer enn budsjett	197 000 kr spart i forhold til budsjett

Tabell over regnskap og budsjett

Kommentarer til resultater:

Generelt har IKT-avdelingen og tjenesteområdene en bevisst tilnærming rundt IKT-løsninger og bruk av disse. Dette har resultert i totalt positive resultat på forbruk i forhold til budsjettet for 2023.

IKT-avdelingen har også levert tjenester til statlig finansierte tjenester, fellestjenester for Lesja og Dovre kommuner og regionen (NGR). Dette har gitt direkte refusjoner (inntekter) til enheten og gir et positivt resultat til slutt.

Investeringer har vært høyere i 2023 enn budsjettet. Grunnen er at 2022 hadde et etterslep i investeringer og at det ble gitt tilleggsbevilgning innenfor velferdsteknologi for å understøtte tjenester innenfor helse og omsorg.

5.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

Avdelingen har klart å levere tjenester til hele organisasjonen i 2023, men fordi vi er et teknologisk knutepunkt for alle tjenesteområder i Dovre kommune, så er vi og organisasjonen sårbare ved hendelser der det kreves mer ressurser, mer kompetanse eller ved fravær og sykdom hos ansatte. Dette har vi også opplevd i 2023.

Vi forsøker å ha et tett samarbeid med noen av IKT-avdelingene i regionen slik at vi kan løse felles problemer med felles innsats og dermed være mer robuste. Vi deltar også i flere faggrupper innad i regionen, for å løse oppgaver mer korrekt og effektivt. Svært ofte vil dette også si mindre bruk av innleide ressurser innenfor spesielle kompetanseområder, selv om det for avdelingen kan være arbeidskrevende på grunn av den regionale vinklingen.

6. DRIFTSAVDELINGEN

6.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Driftsavdelingen har ansvar for bl.a. drift og vedlikehold av kommunale bygg og veger, drift av vannforsyning, avløpsrensing og renovasjon samt renhold av kommunale bygg. Ledes av driftssjef som er direkte underlagt rådmannen. Avdelingen har ellers arbeidsformann, uteavdeling, vaktmestre, driftsoperatører, renholdsleder og renholdere.

6.2 HENDELSER

Vann og avløp:

- Planlegging/vurdering av UV-anlegg for Dovre vannverk og Hjerkin/Gautåe vannverk.
- Planlegging av rehab for to avløpspumpestasjoner – en på Dovre og en på Dombås.
- Farekartlegging/ROS-analyse for vann og avløp er revidert.

Veger:

- Oppgradering av Bergsgrende (2.800 m) på Dovre med ny asfalt samt utskifting av stikkrenner.
- Nye vintervedlikeholdskontrakter fra høsten 2023 med vesentlig høyere kostnad.

Bygg:

- Kommunen søkte og fikk tildelt ca. **kr 16 mill.** fra Husbanken til energitiltak på kommunale boliger. Tiltakene var i hovedsak etterisolering samt etablering av solcellepanel. Det medførte en betydelig standardheving for boligene utvendig.

Utfordringer i vårløsningen etter Burmavegen på Dovreskogen.

6.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020
Vedlikehold kommunale bygg kr/m ² (30.000 m ²)	87	67	59	39
Vedlikehold kommunale veger kr/km (64 km)	59.400	37.400	39.200	34.100
Mål	Resultatvurdering			
Kvalitet vann og avløp – antall prøver uten godkjent resultat/med verdi over anbefalt:	Vann: 1 stk for Dovre – turbiditet. Turbiditet – svevepartikler i vannet 1 stk for Bergsgrenda og 1 stk Gautåa – kimtall. Kimtall – naturlige mikroorganismer i vannet. Avløp - renseeffekt: Dovreskogen: Overholder ikke krav til Tot-P Dovre: Overholder ikke krav til Tot-P Dombås: Overholder ikke krav til Tot-P/KOF. Hjerkinn: Overholder ikke krav til Tot-P/KOF.			

6.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGSMULIGHETER

Driftsavdelingen:

- Stadig økende krav fra overordna myndigheter for vann og avløp fører til økt behov for administrative ressurser.
- Lokalene på Romsdalsvegen 120 er meget bra.

Bygg:

- Det må i de nærmeste årene foretas en del større bygningsmessige utbedringer og moderniseringer og det er fortsatt en del tekniske anlegg av eldre dato, som ikke fungerer som forutsatt. Energiøkonomisering bør prioriteres.

Veger:

- Vegstandarden har blitt dårligere over tid, i hovedsak forårsaket av for små bevilgninger til vedlikehold. Avsetning av midler til oppgradering av vegene må fortsette.

Vann:

- Sanering av ledningsnett må fortsette, og dette blir viktigere til flere av vannverkene som får pumpeanlegg.
- Saneringsplan må oppdateres.

Avløp:

- Renovering av Hjerkinn renseanlegg gjenstår.
- Internkontrollsystem må oppdateres/ kompletteres.
- Behov for sanering av ledningsnett for blant annet å redusere innlekking av fremmedvann..
- Saneringsplanen må oppdateres.

Renovasjon:

- Oppgradering av bygning/anlegg ved Jora Miljøstasjon. Øke grad av gjenvinning både for kommunen som organisasjon og kommunen som helhet.

7. BRANN / BEREDSKAP SAMARBEID

7.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Organisering av og oppgavene til brannvesenet og feiervesenet er regulert i Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver av 14.juni 2002 med tilhørende forskrifter:

- Gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak om brann- og ulykkesrelaterte emner.
- Gjennomføre brannforebyggende tilsyn.
- Gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver ifm. med håndtering og transport av farlig gods.
- Være innsatsstyrke ved brann.
- Være innsatsstyrke ved andre hendelser definert i kommunens ROS-analyse.
- Sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.
- Beredskapsfunksjon i krigs- og krisesituasjon.

Brannsjefen er delegert ansvar og myndighet iht. lovverket inklusive overordnet ansvar for kommunal kriseberedskap.

7.2 HENDELSER

Forebyggende arbeid. Feiing, boligtilsyn og tilsyn med særskilte brannobjekter følger oppsatt plan. LDB deltar på stand og messer og bistår med øvelser ved behov. Implementering av Cubit som nytt fagsystem påstartes.

Bjørnis besøkte oss for første gang på åpen dag.

Beredskap. 2023 markeres som et rolig år uten store hendelser. 8,4 % av oppdragene er helserelevante.

Samfunnssikkerhet og beredskap (SSB). Uværet Hans passerte uten de store utfordringene lokalt.

7.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020	2019
Utrykninger	95	93	97	54	59

7.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

Vedtatt, ny "dimensjoneringsforskrift" legger risikoanalyse, forebyggende analyse og beredskapsanalyse som grunnlag for etablering og drift av brann- og redningstjenesten. Disse legges til grunn for videre investering i biler og materiell.

8. OPPVEKSTSJEF

8.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Under oppvekstsjefen sorterer:

- Dombås barnehage og Dovre barnehage
- Dovre barneskole og Dovre ungdomsskole
- Dombås Fjellskole
- Dovre folkebibliotek
- Lesja og Dovre Kulturskole
- Lesja og Dovre Voksenopplæring

8.2 HENDELSER

Dovre kommune ble anmodet om å ta imot 75 ukrainske flyktninger i 2023. I løpet av året kom over 80 når vi regner med familiegjennforening. Flere av disse var barn som startet i skole og barnehage. Det er avgjørende at vi får barn og unge ut i skole og barnehage og satt i gang opplæring så raskt som mulig slik at de blir innlemmet i Dovresamfunnet.

Lesja og Dovre samarbeider om voksenopplæring og i løpet av 2023 økte vi fra 60% stilling til 200%.

I juni vedtok kommunestyret å renovere og bygge ut Dovre barnehage. Prosessen ble påbegynt i løpet av sommeren og barnehagen flyttet inn i midlertidige lokaler i Dovre gamle barneskole 2. januar 2023. Dato for oppstart i ny barnehage er satt til 15.09.2025.

I 2023 ble det innført søskenmoderasjon i Lesja og Dovre kulturskole på 50 % avslag fra barn nummer to.

Tverrfaglig samarbeid i forbindelse med oppvekstreformen har styrket seg gjennom arbeid med forebyggende plan for barn og unge og flere utviklingsprosjekt.

Prosjektet lagbygging i skole, barnehage og SFO startet opp med en felles planleggingsdag 18.august for skole, barnehage og samarbeidende instanser med Marco Elsafadi som veileder.

Skoler og barnehager startet utviklingsarbeidet med Kompetanseløftet for spesialpedagogisk praksis sammen med andre kommuner i 6K i samarbeid med Høyskolen i Innlandet.

DBS	2223	2324	2425	2526	2627	2728	2829	2930	3031	3132	3233
1	30	26	17	29	23	20	18				
2	24	30	26	17	29	23	20				
3	20	24	30	26	17	29	23				
4	18	20	24	30	26	17	29				
5	22	18	20	24	30	26	17				
6	17	22	18	20	24	30	26				
7	26	17	22	18	20	24	30				
Sum	157	157	157	164	169	169	163				
DUS											
8	29	26	17	22	18	20	24	30	26	17	29
9	22	29	26	17	22	18	20	24	30	26	17
10	22	22	29	26	17	22	18	20	24	30	26
Sum	73	77	72	65	57	60	62	74	80	73	72
Totalt elev	230	234	229	229	226	229	225				

Tabellen over viser utviklingen i elevtall i årene fremover. Vi ser en stabil trend, med en svak økning i antall elever på barneskolen og på ungdomsskolen er antallet stabilt på sikt.

8.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Mål 2023	Resultatvurdering
Sikre et godt og utviklende tilbud til barna i barnehagen og et best mulig opplæringstilbud til barn og unge i skolene.	Fellesskapende didaktikk er utgangspunktet for et trygt og godt klassemiljø. Barnehagene fortsetter å jobbe med den autoritative voksenrollen og de ansattes deltagelse i leken.
Oppvekstreformen. Et felles mål for om forebygging og tidlig innsats.	Vi jobber tverrsektorielt med å bedre tjenestetilbudet til barn og familier. Gjennom hele 2023 ble det jobbet med "Barndom og oppvekst i Dovre 2023-2027". En overordnet plan for arbeid med barn, unge og familier, samt forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer. Planen ble vedtatt i kommunestyret i januar 2024.
Styrke arbeidet med et trygt og godt skole- og barnehagemiljø.	Skole og barnehage har en aktivitetsplikt. For å håndtere aktivitetsplikten trengs et kontinuerlig og utrettelig arbeid for å sikre at alle ansatte har nok kompetanse til å håndtere denne.
Grunnskolepoeng	Vi ligger over landsgjennomsnittet.
Overgang til videregående	Dovre Ungdomsskole hadde våren 2023 22 avangselever på 10. trinn. Alle elevene kom inn på sitt førsteønske.
Felles kompetanseheving i barnehager og skoler i 6K.	Gjennom regionale kompetansenettverk styrker og utvikler ansatte i skole og barnehage sin pedagogiske praksis.

Mål 2023	Resultatvurdering
Bygge kompetanse i virksomhetene.	Kommunen tjener på å ha godt kvalifiserte ansatte. Takket være gode statlige støtteordninger gjennom UDIR søkte i 2023 flere ansatte videreutdanning innenfor oppvekst videreutdanning. I 2023 fikk vi dessverre bare inn 1 søker.
Tilby en god opplæring for voksne flyktninger.	Flyktninger som kommer til Dovre, får raskt tilbud om norsk opplæring 2 dager i uka. De 3 andre dagene er de på introduksjonskurs som blant annet inneholder språkpraksis ute i bedrift/kommunal virksomhet.

8.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Vi opplever en krevende situasjon når det gjelder å få tak i kvalifisert personell i barnehagene.
- Elevundersøkelsen viser at de fleste elever i Dovre stort sett er fornøyde med sitt læringsmiljø. De svarer at de trives godt eller svært godt på skolen. Til tross for dette rapporterer noen elever at de blir utsatt for mobbing. Vi tar på alvor når barn ikke opplever å ha det bra og dette er et område vi kan bli enda bedre på.
- Øke samarbeidet og benytte kompetansen Fjellskolen har i større grad ut mot skolene.
- Få flyktninger raskt nok ut i opplæring.
- Vi opplever fremdeles en krevende situasjon når det gjelder å få tak i kvalifisert personell og tilkallingsvikarer til Voksenopplæringen.

9. DOVRE BARNESKOLE

9.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Dovre barneskole har vore i drift frå 1. august 2021. Hovudbygget ved Dovre barneskole er frå 1984. Dovre barneskole starta opp i lokalane til tidlegare Dombås skole på Dombås, etter at Dovre skule vart lagt ned. I 2023 har skolen hatt fokus på det vi har kalt dei tre f'ane: friminutt, fag og friluftsliv. Den fyrste f'en har samanheng med satsinga til kommunen med Marco Elsafadi. Vi har hatt fokus på gode friminutt, at elevane skal sjå etter positive handlingar, og lære seg å handtere små ting som skjer sjølv etter vegleiing frå vaksne og med vaksne som rollemodellar. Den andre f'en viser til at vi har eit ynskt fokus tilbake på meir fag etter skolesamanslåing og ny læreplan der vi har jobba mykje med verdier og miljø. Den siste f'en refererar blant anna samarbeidet vårt med villreinsenteret og ynskje vårt om å få ein tydelegare profil som aktiv skule som tek i bruk uteområda våre. I alle satsingane våre har vi og sett fellesskap i midten.

Dovre barneskole er ein barneskole med elevar på 1. -7. klassetrinn. Skuleåret 23/24 har skolen 150 elevar fordelt på 7 klassar. Det er 31 tilsette i varierte stillingsstr. ved skulen. Dette er 1 rektor, 1 assisterande rektor 1 merkantil og 28 lærarar og assistentar i ulike stillingsstr. Vaktmeister og reinhaldar er viktige nøkkelpersonar for å få dagen til å gå i hop.

Dovre barnskolen driftar etter Dovre-modellen. Det har gjort at vi no kan ivareta elevane våre på ein god måte i klassesituasjon, og har mindre grad spesialundervisning enn tidlegare. Skolen arbeider tett med PPT og andre faginstansar for å sikre best mogleg læringsmoglegheiter for elevane våre, og ei god utvikling for kvar enkelt elev. Vi arbeider kvar dag for tilpassa opplæring til alle elevane og ei inkluderande og fellesskapande undervisning der alle kan føle seg trygge i sitt klasse-fellesskap. I Dovre er vi dermed godt rusta til å gje elevane likeverdige og inkluderande tilbod i tråd med ny opplæringslov som trer i kraft til hausten.

Skulen har skulefritidsordning, SFO, som held til i areala til 1. klasse og kjøkkenet i 1. etasje på skolen. Dette året går 48 elevar frå 1.-4. klasse på SFO. Vi har hatt tilbod om SFO-skyss frå og til Dovre barnehage. Seks barn har gjennom året nytta seg av denne moglegheita.

9.2 HENDELSER

- 2023 har som i fjor vore eit år der vi har hatt mykje fokus på ordinær drift og å jobbe oss saman som skole med eit personale som byrjer å kjenne tilhøyre til den nye skolen.
- I august -23 hadde vi kick-off for samarbeidet vårt med Marco Elsafadi, som kaller seg relasjonshøvding og er oppteken av å bygge gode lag i barnegruppene. I oktober hadde han storforeldremøte, der det var svært godt oppmøte frå skolen vår. "Kva bra har du gjort for andre i dag?" "Kor mange blime' har du sett?"
- Vi har fortsett fokuset vårt på å få ein trygg skoleskyss, og gjennom eit godt samarbeid med Lesja bilruter og Dombås taxi, fadderordning og fargekoding av busser og busskort har dette vore vellykka. Bilrutene melder om at det går bra på bussen no, og dei små fortel om tryggleik på bussen.
- Heile 2023 har vi fortsett som trivselsleiar-skule. Det vil seie at 3 elevar på kvart trinn frå 4.-7. klasse er nominert og utvald til å vera trivselsleiarar. Desse elevane er elevar som dei andre opplev som trygge og inkluderande. Saman med ein av lærarane har dei vore på leikekurs, og dei leiar aktivitet for alle i nokre langfri kvar veke.
- Vi har hatt 4 morgonsamlingar frå forskjellige klassar, adventssamling for heile skulen ein gong i veka fram mot jul, og lærarane har hatt si eiga morgonsamling for elevane. I år vart det blant anna ein eigen versjon av maskorama, i tillegg til meir tradisjonelt adventsinnhald.
- Vi har fokus på både analog og digital pedagogikk, og har bøker i basisfag og digitale skoleverk i tillegg. Vi har stor tru på at vi treng både bøker og det digitale. Digitalt nyttar småtrinnet aUnivers frå

Aschehoug, mellomtrinnet nyttar Skolestudio frå Gyldendal. Ipadane styrast gjennom eit system som heiter lightspeed, og lærarane har anledning til å styre ipadane gjennom appen classroom som gjev moglegheiter til å styrke fokus på læringsaktivitet i staden for anna innhald.

- Pedagogisk har elevane framleis behov for å øve seg på ting utanfor skjerm, få ta og føle på det dei arbeider med og veksle på å arbeide på skjerm og i bok. Vi hadde i 2023 lærarar som tok vidareutdanning i begynneropplæring og ynskjer å tenke nytt rundt begynneropplæringa med lek og enda større fokus på aktiv læring.
- Dette året starta vi kompetanseheving saman med høgskulen Innlandet avdeling sepu. Fokus for arbeidet er å få betre samarbeid med støttesystema rundt skolen og saman arbeide med kompetanseløftet for spesialpedagogikk.
- På hausten var alle elevane var med på BliMe-dansen saman med elevar i resten av landet.
- Vi har etter samanslåinga helsesjukepleier på skolen to dagar i veka. Ho har jamleg treffetid på skulen for elevar som har behov for nokon å snakke med, og vi arbeider med å få til eit samarbeid der ho er ein større del av kvardagen og undervisninga til elevane.
- Skolen har nært samarbeid med PPT, som er her som vegleiarar, drøftingspartnarar og for oppfølging av elevar med ekstra behov i læringa si ein gong ca kvar 14. dag. Vi har faste vegleiarar i PPT og opplev det som eit viktig samarbeid for alle elevane våre.
- Vi har elevråd som har jamlege møter der dei tek opp det elevane er opptekne av og får moglegheit til å medverke til korleis skoledagen skal vera. Dei har mellom anna kome med innspel til korleis Dovre barneskole skal vera, kva som er viktig for dei for å ha det bra og korleis dei ynskjer å vidareutvikle uteområdet.
- Vi har eit godt samarbeid med IKT-avdelinga og dei kjem kvar veke på fast skolesjekk. I tillegg har dei vore involvert i innføring av nye digitale løysingar og oppbygging av nettverk som gjer at dei digitale løysingane våre fungerer godt, og prosjekt med velferdsteknologi for elevar som kan nytte seg av det.

Planleggingsdag med Marco Elsafadi.

9.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkeltall for barneskoler i Dovre kommune

Ressurstall 2023-24			
1.-4. trinn	Antall barneskoler 1	Antall elever 97	Elever med spes.undervisning ★
5.-7. trinn	Antall barneskoler 1	Antall elever 56	Elever med spes.undervisning ★

	Dovre barneskole	Nasjonalt snitt
Trivsel	4,0	4,0
Støtte fra lærer	4,4	4,0
Støtte hjemmefra	4,3	4,2
Vurdering for læring	3,8	3,6
Læringskultur	3,9	3,7
Mestring	3,8	3,9
Motivasjon	3,7	3,4
Elevdemokrati og medvirkning	3,8	3,6
Felles regler	4,3	4,2
Faglig utfordring	3,7	3,9

Skulen gjer det gjennomsnittleg eller over på dei måleindikatorane vi har på elevundersøkelsen etter skolesamanslåinga når vi ser på 5.-7. trinn. Særleg gjer vi det bra på opplevd støtte frå lærarar og læringskultur på skolen og heime. Nasjonale prøver er stabilt frå tidlegare, og framover kjem skolen til å sette lesing og begrepslæring som hovudsatsing for å gjere eit løft her. Samanheng med ny læreplan og felles arbeid på tvers av fag vil stå i fokus. Elevundersøkinga syner at vi har godt grunnlag for dette. Vi ser at arbeidet vi legg ned monnar når vi stadig går oppover på skolebidragsindikatoren.

9.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGSMULIGHETER

- SFO har ny rammeplan, for at vi skal følge denne bør det arbeidast for å få på plass egne rom til SFO-avdelinga. Slik det er no delar dei rom med ei klasse, det gjer at rommet må disponerast som fleirbruksrom og set begrensningar både for SFO og klassa ift. arealbruk. Arealet er og lite ift. antal elevar som har behov for SFO, og vil gjera at vi ikkje kan seia ja til alle som ynskjer SFO-plass til hausten.
- Arbeidet med godt skolemiljø er viktig og kan aldri stoppe. Vi driv stadig kompetanseheving på området. Dei største utfordringane vi arbeider vidare med no er fellesskap gjennom undervisning, negativ språkbruk, og ein del utfordrande atferd særleg på småtrinnet. Det kan skape uro og usikkerheit. Vi planlegg arbeidet saman med PPT og kommunepsykolog.
- Trafikksikkerheit ved skoleområdet, gjennom å få ny ansattparkering og betre oversikt i hentetidene ynskjer vi å gjere noko med. Vi er i dialog med trygg trafikk, innlandstrafikk og kommunen om kva som trengs her. Det er viktig at det er trafikksikkert ved skolen, og at det er plass til alle som kjem besøk i tillegg til dei som arbeider ved skolen.
- Uteområdet byrjar å få eit behov for oppgradering. Slik det er no innbyr det mest til dei som driv med sport, særleg fotball, og mindre til andre aktivitetar som innbyr til rørsleglede, klatring og bruk av naturen på ein god måte. Vi har vore i kontakt med Tverga for å få gode prosessar og ynskjer å kome i gang med arbeidet slik at vi kan søke støtte. Draumen er eit uteområde som inspirerer til rørsle og glede, inkludering, frileik, stilleleik og utfordringar for dei som ynskjer det. Eit område der det er godt å vera både for dei med mykje energi og for dei som ynskjer rolegare leik, dei som er 6 år og dei som er 13 år, jenter og gutar. I tillegg ynskjer vi å ha område der det er tilrettelagt for uteundervisning.
- Vi har stor mangel på delingsrom og treng å bygge ut slik at alle klassene har sitt eige delingsrom som kan dei kan bruke når det passar pedagogisk. I tillegg dårleg med gangareal, som skapar utfordring for ein del elevar ved inn- og utgang.
- Lærarar med høg fagleg kompetanse er avgjerande for god kvalitet i opplæringa. Kompetanseutvikling og vidareutdanning vil difor stadig vera i fokus.

10. DOVRE UNGDOMSSKOLE

10.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Formålet med opplæringa:

"Opplæringa i skolen skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane historisk og kulturell innsikt og forankring. Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liv sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartronge. (Oppl §1-1)."

Lov om grunnskulen og den vidaregåande opplæringa sier noe om rettigheter og plikter. Kunnskapsløftet K-20 sier noe om innhold og organisering, og er vår praktiske arbeidsredskap i hverdagen

Dovre ungdomsskole er en skole for elevene på ungdomstrinnet 8-10 i Dovre kommune. Skolen ligger på Dombås. Første byggetrinn er fra 1966, men har senere blitt påbygd ogrenovert flere ganger. En større renovering i forbindelse med samlokalisering med Nord-Gudbrandsdal vidaregåande skole, avdeling Dombås var ferdig høsten 2016. Dombås Samfunnshus og Dovre Svømmehall ligger i tilknytning til skolen og er mye brukt til ulike aktiviteter og arrangement.

31.12.23 har Dovre ungdomsskole 75 elever. Disse er fordelt på 4 klasser.

10.2 HENDELSER

- Profesjonsfellesskapet har brukt 2023 til å arbeide med de utviklingsprosjektene vi er med på. Alle ansatte har blitt kurset i cos-skole - et mentaliseringsprogram for skole med hovedvekt på relasjonsbygging. Vi har arbeidet med fellesskapende didaktikk som er det forebyggende tiltaket som er aller mest virkningsfullt i arbeidet med trygt og godt skolemiljø. Høsten 2023 byttet vi UH-veileder gjennom dekom til Høyskolen i Innlandet-Sepu. Sepu veileder oss i prosjektet "Kompetanseløftet for spesped." Vi startet også samarbeidet med Marco Elsafadi: "Lagbygging og gode fellesskap i barnehage, skole og SFO" Vi har hatt samlinger med lærere, foresatte og elever. I tillegg har vi jevnlig veiledning i prosjektgruppa. Prosjektet følges daglig opp i skolen. I 2023 gikk også starten for oppvekstreformen, og flere av prosjektene våre er med på å realisere denne.
- Gjennom skoleåret har skolen flere faste opplegg for eleven på ulike arenaer. Formålet med dette er både faglig og sosial mestring. For eksempel har vi tur til Snøhetta, opplegg med Røde Kors og aktivitetsdager.
- Flere elever ved skolen har arbeidslivsfag. For 10. klasse krever dette samarbeid med næringslivet i Dovre da disse skal ukentlig ut på en arbeidsplass. Vi opplever et positivt og godt samarbeid der elevene våre tas godt imot. 9. trinn startet flere elevbedrifter, og flere lykkes godt med salg og markedsføring. Samtidig er det stort fokus på bærekraft. 8. trinn har hatt fokus på matredning fra butikkene, og har laget mye godt de har servert medelever.
- Elevene på 8. og 9. trinn har hvert år praktisk yrkesorientering. 8. trinn har denne uka primærnæringer som hovedtema. Aktiviteter er: gardsbesøk, villreinsenteret, i mestringsriggen, på skytebana og baking med bygdekvinnelaget. 9. trinn har utplassering i bedrift.
- I april hadde 9.trinn "En smak av vidaregåande" på NGVGS avdeling Dombås, der rådgiver hadde opplegg knytta til de ulike utdanningsprogrammene.
- I oktober var alle i 10.klasse på utdanningsmesse på Otta.
- Alle 10.klassingane har òg hatt en eller to dager med hospitering på et vidaregåande utdanningsprogram. Opplæringskontoret i Gudbrandsdalen har besøkt 10.klasse og informert om lærlingeordninger.
- Laget frå kull 08 gikk videre i Klassequizen. Dette er 4.gangen Dovre ungdomsskole er kvalifisert til landsfinalen i NRK.

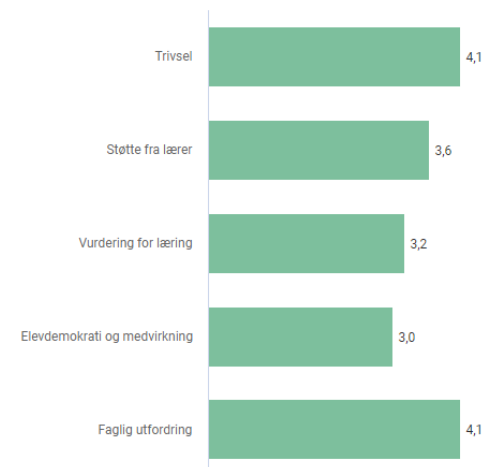
- Med ny læreplan kom kompetansemål om gjennomføring av livredning ute. Dette ble gjennomført på Lesjaskogsvatnet.
- Skoleåret 2023/2024 tilbyr skolen 5 valgfag: Friluftsliv, Fysisk aktivitet og helse, Design og redesign, Innsats for andre, programmering.
- Gjennom valgfaget Friluftsliv har vi samarbeid med Dovre Jeger og Fiskeforening slik at elevene kan ta jegerprøve. Gjennom Innsats for andre har vi blant annet arrangert aktiviteter på Fredheim.
- Dovre Ungdomsskole hadde våren 2023 22 avgangselever på 10. trinn. Alle elevene kom inn på sitt førsteønske.
- Skolen har sosiallærer i 50 % stilling som har en viktig funksjon for elevene. Oppgavene til sosiallærer er primært oppfølging av enkeltelever. I tillegg gruppebasert arbeid med faste opplegg klassevis.
- Skolen har tett samarbeid med PPT som jevnlig er til stede på skolen. De er en svært nyttig veiledning og samarbeidspartner, og det er en stor fordel at de blir godt kjent med elevene for å treffe riktige tiltak i spesialundervisning.
- Helsesykepleier har jevnlig treffetid på skolen. Dette skoleåret har helsesykepleier benyttet kontor som har vært mer synlig for elevene. Dette er svært positivt. Skolen har i tillegg samarbeid med politikontakt.
- Skolen har elevråd som hvert år arrangerer juleball for elevene, I tillegg er elevrådet med som quizmastere på torsdagsquiz for elevene.
- Vaktmester og renholdere gjør en stor innsats i å holde skolen i god stand.
- Det er etablert et godt samarbeid med kommunens IKT-avdeling som hver uke kommer på skolesjekk.
- Våren 2023 ble det for første gang siden covid arrangert eksamen. Det ble avholdt skriftlig eksamen i norsk og engelsk, og muntlig eksamen i samfunnsfag, krle, matematikk og norsk.

10.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Elevundersøkelsen 10. trinn 2023-24

Resultater elevundersøkelsen

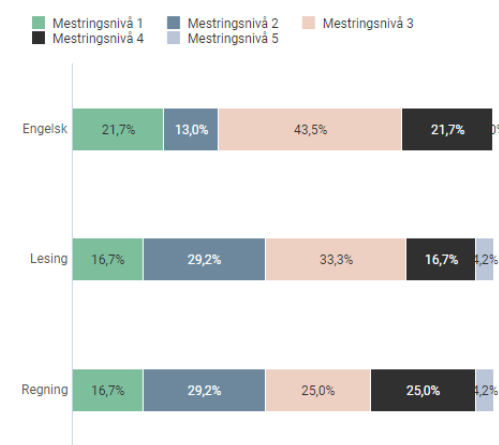
2023-24, Dovre ungdomsskole, Alle eierformer

Nasjonale prøver 8. trinn 2023-24

Mestringsnivåfordeling

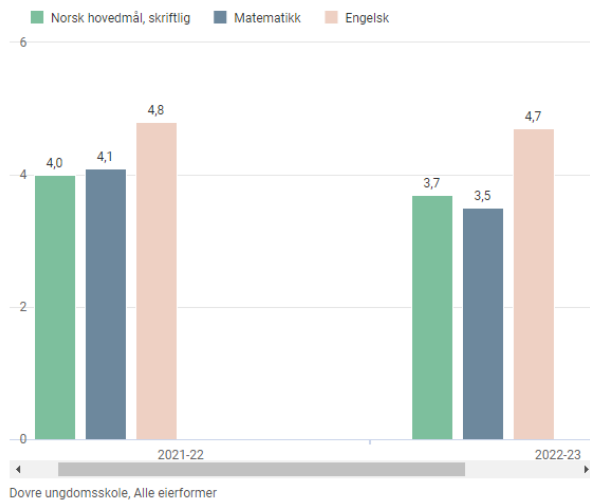
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

2023-24, Dovre ungdomsskole, Alle eierformer

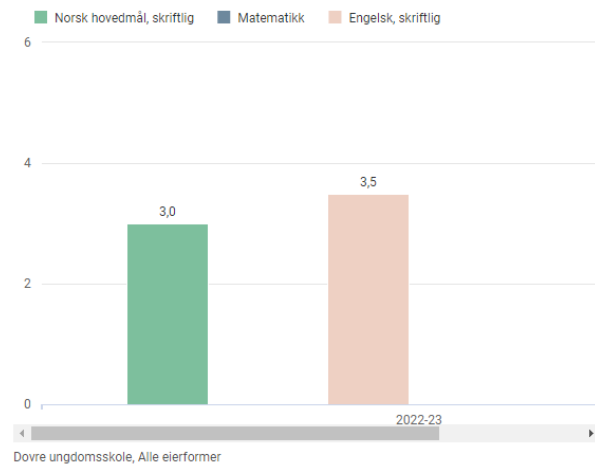
Standpunkt og eksamen 10. trinn

Standpunkt – snittkarakter

Skriftlig eksamen – snittkarakter

På grunn av koronapandemien ble alle eksamener for elever i grunnskolen avlyst våren 2020, våren 2021 og våren 2022.

Grunnskolepoeng 10. trinn

Grunnskolepoeng 2022-23
43,2^{47,2}
 i fjor

Utvikling i grunnskolepoeng

For skoleårene 2019-20, 2020-21 og 2021-22 er grunnskolepoeng kun basert på standpunkt karakterer. NB: Y-aksen starter ikke på null.

Kilde: Analysebrett Utdanningsdirektoratet

- Kompetanse: Personale ved DUS har kompetanse i tråd med krav i opplæringslova. En lærer tar skoleåret 2023/24 videreutdanning i spesialpedagogikk. Skolen vil på sikt få behov for å fylle på med kompetanse i ulike fag.
- Over finnes et utvalg av nøkkeltall.

10.4 UTFORDRINGER – FORBEDRINGSMULIGHETER

- Vi strever fortsatt med høyt elevfravær, særlig har dette økt etter pandemien. Dette er noe vi må ha økt fokus på framover i laget rundt barnet.
- Dovre har dette skoleåret mange satsingsområder. Dette viser at vi er framoverlent. Samtidig er det ekstremt krevende å få til et grundig arbeid på hvert område, og det går på bekostning av andre viktige områder.
- I forbindelse med strukturendringer i den videregående står vi i fare for å miste frokost- og kantinetilbud til elevene våre. Dette er noe vi vil arbeide for å få til en løsning på.

11. DOVRE BARNEHAGE

11.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Dovre barnehage er bygd som en avdelingsløs barnehage med 48 plasser for barn fra 0 til 6 år. Midlertidig utvidet til 70 plasser. Barnehagen har i 2023 vært organisert i to baser, en for 0-3 åringene og en for 3-6 åringene. 3-6 åringene har dette året vært en stor gruppe som deler av dagen har vært delt i to, der 3 åringene har vært i lag og 4-5 åringene i lag i kjernetiden.

Vi tilbyr 2-3-4 og 5 dagers opphold i uka. Barnehagen er lokalisert til Klokkehaugen på Dovre.

Barnehagen er:

- Et pedagogisk tilbud til barn fra 0 til 6 år.
- Avlastning for hjemmene.
- Forebyggende barnevern.
- Spesialpedagogiske tiltak.
- Tett oppfølging av barn som trenger det.

Barnehagen var pr. 15.12.2023 organisert med en styrer, tre pedagogiske ledere, en barnehagelærer, en barnevernspedagog, to fagarbeidere og to assistenter.

11.2 HENDELSER

Alle foreldre som søkte plass til gjeldende frister til sitt/sine barn i 2023 fikk barnehageplass i Dovre kommune.

Barnehagen har to opptak i året, 1.mars og 1.november. Oppstarten i barnehagen begynner for de fleste i 0-2 års alderen. Barnehagen er åpen hele året, men i jul og påske etter behov.

Barnegruppa bestod av 39 barn pr 15.12.2023, der de fleste hadde heltidsplass.

Utviklingsarbeid:

- Hele oppvekstsektoren startet opp med utviklingsarbeid sammen med Marco Elsafadi. i 2023. Marco sitt arbeid har fokus på relasjoner og relasjonsarbeid med barna, der vi som gode voksne vil jobbe for at alle barn skal føle seg i verdsatt og sett i barnehagen. I samarbeid med Marco har vi også hatt fokus på lagbygging, for i barnehagen er det sentralt at alle skal føle at de er en del av laget "barnehagen". Alle ansatte har deltatt i utviklingsarbeidet. Marco har deltatt inn mot hele kommunen fra toppledelsen til barna. Parallelt har vi arbeidet med voksenrollen i leken.

11.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020
Antall barn	39	38	34	40
Over tre år	28	21	23	32
Under tre år	11	17	11	8

Totalt har barnehagen 9,5 årsverk, ekstraressurser kommer i tillegg. Til sammen har det arbeidet 12 personer på avdelingen i barnehagen i løpet av 2023.

Mål	Resultatvurdering
- Kjerneverdierne våre er: - trygghet - god kommunikasjon og samarbeid - barn og foreldre skal ha medvirkning	Vi har fokus på at både barn og foreldre skal oppleve at de har innflytelse på barnehagehverdagen. De får komme med innspill til årsplan og periodeplaner fortløpende.
- Satsningsområdene er: - Inkluderende barnehage- og skolemiljø. - Barns trivsel - Lek	Vi holder fokus på satsningsområdene hele året, og jobber med små problemstillinger knyttet som er aktuelt i den enkelte gruppe i forhold til satsningsområdene.

11.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Vi har fått mange flyktninger som vi skal gi en god hverdag.
- Vi har behov for spesialpedagog.
- Lokalene og uteområdet er slitt, og renovering er nødvendig. Det starter opp.
- Barnetallet varierer. Det øker veldig etter jul hvert år.
- Lovfestet rett til barnehageplass.
- Rekruttere og beholde barnehagelærere.
- Utjevne forskjellene blant barna

Tur i barnehagen.

12. DOMBÅS BARNEHAGE

12.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Dombås barnehage er en fem-avdelings barnehage med 82 hele plasser - 23 plasser for barn under tre år og 59 plasser for barn over tre år. Barnehagen er et pedagogisk tilbud for barn i alderen 1-6 år: Vi har tilbud om 5-4-3 dagers opphold i uka. Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdrager-oppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling. Vi jobber med forebyggende barnevern, spes. pedagogiske tiltak og tett oppfølging av barn og foreldre som trenger det. Barnehagen er organisert med styrer på kontoret- og en pedagogisk leder, en barnehagelærer og en fagarbeider/assistent på hver av de fem avdelingene.

12.2 HENDELSER

Alle foreldre som søkte barnehageplass som hadde rett på plass i 2023 fikk plass.

Barnehagen er også fleksibel i forhold til ønsket oppstart i januar, vi har sett at flere av de minste barna søker oppstart ved nyttår.

Vi har ansatt 8 barnehagelærere, som er 2 færre det vi har hjemler til. Økning i antall barn i barnehagen er årsaken til økning i behovet for barnehagelærere. Det er forventet et tilnærmet likt behov her i 2024, det er vanskeligere å få tak i kvalifiserte pedagoger på landsbasis.

Vi har mange barn med annen språklig og kulturell bakgrunn, pr. 15.12.2023 har vi 8 barn fra ulike nasjonaliteter. Det at vi har så mange forskjellige nasjonaliteter i barnehagen må sees som en berikelse. Vi har gode muligheter for å bli kjent med andre land og kulturer.

De første flyktningene fra Ukraina kom til oss i 2022 og det kom enda flere i 2023.

Tur i jungelen på Dombås

Utviklingsarbeid

Hele oppvekstsektoren har startet opp med utviklingsarbeid med Marco Elsafadi i 2023.

Marco sitt arbeid har hovedfokus på relasjoner og relasjonsarbeid med barna, der vi som gode voksne vil jobbe for at alle barn skal føle seg verdsatt og sett i barnehagen.

I samarbeid med Marco har vi også hatt fokus på lagbygging, for i barnehagen er det sentralt at alle skal føle at de er en del av laget "barnehagen". Alle ansatte har deltatt i utviklingsarbeidet sammen med Marco, han har også vært involvert i hele kommunen der han har snakket med alt fra politikere til barna.

Samtidig med dette har vi jobbet med voksenrollen inn i uteleken, der de ansatte har fokus på å skape gode relasjoner og være til stede for barna.

12.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020
Antall barn til sammen:	63	62	63	57
Barn over 3 år	43	40	41	44
Barn under 3 år	20	22	22	13

Mål	Resultatvurdering
Barnehagen har en visjon som sier Barnet alltid i sentrum	Vi har fokus på barns mestring og at alle ungene skal oppleve at de er bra nok fordi de er den de er.
I Dombås barnehage vil vi jobbe for å gi barnet et godt miljø med vekt på lek og samvær med andre barn og voksne.	Fokuset vårt er på Vennskap, vi vil jobbe for at alle skal ha noen å leike med og at vennskapsbånd som knyttes får utvikles og bevares.
Vi i barnehagen vil jobbe at relasjoner og lagfølelsen skal bli god.	Vi har jobbet over flere år med relasjoner, og fortsetter dette arbeidet med Marco Elsafadi
Vi vil jobbe for et godt foreldresamarbeid	Et nært samarbeid mellom foreldre og personale som blir møtt med gjensidig tillit og respekt.
Dombås barnehage som en trygg og god arbeidsplass	Dombås barnehage skal være en arbeidsplass der alle er like viktige!

12.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Mange barn og foreldre med minoritetsbakgrunn.
- Flere barn som begynner i januar – ustabile avdelinger på småbarn.
- Varierende barnetal – 7 nye barn etter jul.
- Rekruttere og holde på barnehagelærere.
- Utviklingsarbeid.
- Nok stabile vikarer.
- Det kan komme mange flyktninger/barn fra Ukraina.

"I dag ha e lekt me"

13. VOKSENOPLÆRING

13.1 BESKRIVELSE TJENESTER

- Lesja og Dovre Voksenopplæring.

13.2 HENDELSER

Krigen i Ukraina har siden starten i februar 2022 satt sitt preg på hele Europa og også Norge og Dovre kommune.

I 2023 har vi bosatt over 80 personer som har flyktet fra Ukraina og antall elever på Voksenopplæringen har økt. Siden etableringen av Lesja og Dovre Voksenopplæring i oktober 2022 har det gått fra å være undervisning i 1 klasse med 17 elever til å bli 4 klasser med totalt 50 elever som mottar norskundervisning. Det blir gitt opplæring i norsk 2 dager i uka og de 3 resterende dagene er de i språkpraksis.

Opplæringen er en viktig del av introduksjonsprogrammet som vi håper bidrar til at de blir innlemmet i Dovresamfunnet.

Utover vinteren kom flere elever både fra Lesja og Dovre og vi utvidet til 100% lærerstilling. I april startet vi med den tredje klassen vår og behovet for lærerressurs økte fra 100% til 200%.

I august startet vi opp den fjerde klassen vår med over 20 elever.

Vi ønsker å gi alle som kommer til Dovre en mulighet til å lære seg norsk, også de som ikke har krav på det pga. alder så elevene ved Voksenopplæringen har stor variasjon i alder.

Vi har et godt samarbeid med Bosettingstjenesten som har kontorer i samme lokasjon og dette gjør at elevene våre får enda tettere oppfølging i forbindelse med introduksjonsprogrammet.

I midten av desember hadde vi en fin samling der elevene hadde laget mat og inviterte til en hyggelig avslutning før man tok juleferie.

13.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

	1. halvår 2023 Antall deltakere som ikke har fullført grunnskole	1. halvår 2023 Antall deltakere som har fullført grunnskole	1. halvår 2023 Antall deltakere har fullført videregående opplæring	1. halvår 2023 Deltakere som ikke er kategorisert	1. halvår 2023 Deltakere totalt	1. halvår Herav asyl- søkere	1. halvår 2023 Herav deltakere som får grunn- opplæring lesing og skriving	1. halvår Herav kvinner	1. halvår Herav menn	1. halvår 2023 Årsverk
Dovre	0	0	0	0	0	0	42	27	15	160 %
Lesja	0	0	0	0	0	0	17	12	5	

	2. halvår 2023 Antall deltakere som ikke har fullført grunnskole	2. halvår 2023 Antall deltakere som har fullført grunnskole	2. halvår 2023 Antall deltakere har fullført videregående opplæring	2. halvår 2023 Deltakere som ikke er kategorisert	2. halvår Totalt	2. halvår Herav asyl- søkere	2. halvår 2023 Herav deltakere som får grunn- opplæring lesing og skriving	2. halvår 2023 Herav kvinner	2. halvår 2023 Herav menn	2. halvår 2023 Årsverk
Dovre	0	0	0	0	0	0	50	18	32	200 %
Lesja	0	0	1	0	1	0	30	9	21	

Mål 2023	Resultatvurdering
Sikre et godt og utviklende tilbud i Voksenopplæringen.	2 dager med undervisning viser seg å være et godt utgangspunkt sammen med 3 dagers språkpraksis i bedrift for å få flyktninger raskt ut i lokalsamfunnet.
Gjennomføring av norskprøvene A1–B2.	Prøvene er frivillig å ta, men vi ønsker at flest mulig får mulighet til å gjennomføre prøvene.
Sørge for opplæring så snart som mulig etter bosetting.	Vi er raske med å tilby nye flyktninger opplæring.

13.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Vi opplever en krevende situasjon når det gjelder å få tak i kvalifisert personell og tilkallingsvikarer.
- Vi tilbyr alle som kommer til Dovre opplæring i norsk så fort som mulig etter bosetting og vi tilbyr uavhengig av alder.
Dette innebærer at vi har klasser som stadig vil være i endring og som kan by på utfordringer med tanke på å tilrettelegge undervisning.
- Vi er heldige som har lokaler som ligger sentralt både for elever fra Lesja og Dovre, men vi ser at lokalene ikke har den klasseromskvaliteten vi kunne tenkt oss.
- Vi har som mål å få flest mulig til å gjennomføre A1-B2 prøver, men så langt har ingen tatt prøven
- Flere av våre elever er avhengig av offentlig transport og dette betyr at vi så langt ikke har utnyttet dagene til undervisning godt nok. Dette er noe som vi vil se på hvordan vi kan organisere annerledes i 2024.

14. LESJA OG DOVRE KULTURSKOLE

14.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Lesja og Dovre kulturskole er en interkommunal kulturskole for Lesja og Dovre med samarbeid om drift, undervisning og administrasjon. Kommunene har gjennom samarbeidsavtalen et uttalt ønske om å gi et bredt og faglig sterkt kulturskoletilbud til barn og unge. Dovre kommune er vertskommune.

Opplæringa skal bidra til barn og unges danning, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet, bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse. Nasjonalt er den en del av en landsomfattende kulturell infrastruktur som bidrar til å løfte fram kunst og kultur som bærende elementer i samfunnsutviklingen. (Rammeplanen, 2016).

14.2 HENDELSER

Undervisning

87 elever og 96 elevplasser ved oppstart høsten 2023.

Økning på 8 og 9 fra året før.

14 elever på venteliste ved oppstart høsten 2023.

Kulturskolen selger tjenester til 3 korps og 1 kor. Dovre skolekorps, Lesja skulemusikk, Lesjaskog skulemusikk og Dovrefjell Disharmoniske Selskab. Samarbeidet med Lesja skulemusikk ble avvirket fra høsten av, da foreningen ble lagt på is.

I 2023 har det vært undervisning i sang, gitar, ukulele, trekkspill, piano, band, slagverk og visuell kunst. Kulturskolen har også tilbydd kortere kurs innenfor kunst for forskjellige aldersgrupper, og på Dovre barneskole har elever på 1.-4. trinn fått tilbud om "Sangstund med Martine".

I 2023 foregår det kulturskoleundervisning på Hjerleid, Båtsto, Dovre barneskole, Dovre ungdomsskole, Dombås musikkbinge, Breidablikk, Lesja skole, Lesja musikkbinge, og Lesjaskog skule.

Søknadsfrist for kulturskolen er 1. mai hvert år, med påfølgende opptak i mai/juni. Opptak på andre tidspunkt i skoleåret kan forekomme dersom lærere har kapasitet. Elever blir da overført fra ventelisten. Se www.lesjadovre.kulturskole.no, og Lesja og Dovre kulturskole på Facebook og Instagram for oppdatert informasjon om tilbud og nyheter.

Utvikling

Kulturskolerektor deltar i kommunale fora som; Kulturforum/Dovre, Kultursamarbeid/Lesja, Lederforum/Dovre, 6K kulturskole, Ressursforum/Dovre.

Fremtidens kulturskole

KS og Norsk kulturskoleråd har initiert et prosjekt der formålet er å sette søkelys på kulturskolens funksjon, oppgave og rolle i det kommunale tjenestetilbudet. Prosjektet bygger blant annet på Meld. St. 18 – oppleve, skape, dele, som presenterer barne- og ungdomskulturfeltet som et samla politisk satsingsområde på nasjonalt nivå (Kulturdepartementet, 2021).

Rektor har deltatt på flere tilstelninger med Fremtidens kulturskole og veien videre som tema i 2023. Blant annet erfaringsdeling fra pilotkommuner på Deichmanske bibliotek i Oslo 26/01, webinar om kommunal samskaping 24/08, og årsmøtekonferanse på Hamar med Norsk kulturskoleråd 19/10 og 20/10. Tematikken har også blitt jevnlig jobbet med sammen med ressurslærer i kulturskolen.

Arrangementer

Se årsplan på siste side i dette kapittelet.

14.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Tilgjengelighet

Kulturskolen har som mål å være tilgjengelig for alle innbyggere i Lesja og Dovre uansett økonomiske og sosiale forutsetninger.

I 2023 ble det innført søskenmoderasjon i Lesja og Dovre kulturskole på 50 % avslag fra barn nummer to. Kulturskolens rammeplan sier at "skoleeier bør sørge for at kulturskolen kan tilby friplasser og moderasjonsordninger for å sikre like muligheter for deltakelse i kulturskolens tilbud" (Rammeplanen, 2016).

Vi jobber stadig med å utvikle kurs og tilbud som treffer flere. Lavterskeltilbud med lav prislapp mener vi er attraktivt for folk flest, og er en fin introduksjon til kulturskolen.

I 2023 jobbet vi mye med synlighet, både på digitale plattformer og gjennom fysiske fremvisninger. Vi har en oppdatert hjemmeside med mye nyttig informasjon om hva vi driver med, og vi benytter oss av Facebook og Instagram til å markedsføre aktiviteter og tilbud. I tiden som har vært og i tiden fremover skal vi arrangere flere mindre lavterskelarrangementer – både for å vise oss fram og for å skape flere arenaer der kulturskuleelever kan mestre.

Fra året før ser vi en økning i både elever, elevplasser og elever på venteliste. Dette mener vi er et resultat av arbeidet over. Økt oppmerksomhet rettet mot kulturskolen og økt kunnskap om oss gjør at flere søker seg inn og får muligheten til å benytte seg av våre tilbud.

Bredt og profesjonelt opplæringstilbud

Kulturskolen har som mål å tilby et profesjonelt og faglig sterkt tilbud for alle.

Lesja og Dovre kulturskole har svært kunnskapsrike og faglig sterke ansatte som besitter stor kompetanse innenfor kulturskolefeltet. Majoriteten av lærerne har utdanning på masternivå og mange har flere tiårs erfaring i kulturskolen. De er en mangfoldig lærergruppe med en jevn kjønnsbalanse og en aldersspredning på over førti år.

En stabil og god lærergruppe skaper et trygt og godt læringsmiljø og ikke minst lærerike undervisningstimer. Dette fører igjen til lite fravær og frafall av elever, noe man ser at det har vært lite av i 2023. Det har også vært godt oppmøte på kulturskolens største arrangementer, Tælahiv og juleforestilling, og mange deltar også på de mindre tilstelningene.

Kulturarena i Lesja og Dovre

Kulturskolen har som mål å være en viktig kulturarena for alle innbyggere i Lesja og Dovre.

Som nevnt ser vi at lavterskeltilbud er attraktive, og derfor startet vi blant annet opp med bibliotekkonserter i samarbeid med Lesja bibliotek og Dovre folkebibliotek. Dette er en ypperlig mulighet for elevene i kulturskolen å vise frem noe de har jobbet med i undervisningen, og samtidig jobbe med rekruttering og synlighet av tilbudene. Vi er også med på å skape liv og møtesteder i bygdene, der folk kan snakke litt med sidemannen over en kopp kaffe.

I Meld. St. 19 fra 2019 blir det opplyst om at de som deltar i kulturaktiviteter, «opplever bedre helse, er mer tilfreds med livet sitt og har mindre forekomster av angst og depresjon» (Meld. St. 19 (2018-2019), s. 173). Kulturskolens virksomhet er viktig for å skape levende bygder der folk i alle aldre trives og har god folkehelse.

14.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

Profesjonalitet

Kulturskolen er et profesjonelt læringsfellesskap som det er lovpålagt at alle kommuner i Norge skal ha. Lærerne er godt utdannede kommunalt ansatte, og rektor har lederoppgaver på lik linje med ledere for andre sektorer i Lesja og Dovre. Rammeplanen for kulturskolen er vedtatt i kommunestyrene og vi har et kommunalt budsjett.

Det er viktig at kulturskolen blir sett på som en viktig bidragsyter i kulturlivet og i danningen av barn og unge. Kunnskap om kulturskolens viktighet må det kontinuerlig jobbes med å dele, slik at det ikke blir en bortgjemt post i fremtiden. Politikere og administrasjoner som skoleeiere har ansvaret for at kulturskolens tilbud følger nasjonale føringer gitt i rammeplanen (Rammeplanen, 2016), og det er derfor viktig at disse er oppdaterte.

I likhet med frivillige lag og foreninger tilbyr kulturskolen aktiviteter og kurs for befolkningen i Lesja og Dovre, men det er viktig å presisere at kulturskolen er en **skole** som tilbyr profesjonell opplæring i kunst- og kulturfag.

Undervisning

Vi streber etter å gi elevene en god personlig utviklingsprosess, gjennom en kulturopplæring i samsvar med de evnene og forutsetningene de har. Å organisere undervisningen på mest hensiktsmessige måte ut ifra enkeltelevenes utgangspunkt kan være utfordrende, da alle individer naturligvis er forskjellige og samfunnet stadig er i endring.

Gode lokaler å undervise i er en forutsetning for god undervisning, og der kan det tidvis dukke opp utfordringer. Flere av lokalene kulturskolen benytter er flerbruksrom, og derfor er det svært ønskelig at kulturskolen kunne fått egne lokaler flere steder i bygdene. Det er utfordrende å finne ledige kommunale lokaler i bygdene, men det jobbes med å finne en ordning på problemstillingen.

Administrative oppgaver og struktur

Det er viktig å etablere en struktur og gode rutiner for både elevene, foresatte, ansatte og rektor i kulturskolen, samt å tilrettelegge for gode arbeids- og lønnsvilkår for ansatte i kulturskolen. At de foresatte har en god forståelse av kulturskolens retningslinjer er en forutsetning for et godt samarbeid, og derfor er det viktig at retningslinjene er lett tilgjengelige og enkle å følge.

Det må etableres en egen strategiplan og lokale læreplaner for kulturskolen, i den hensikt å lage et stabilt fundament der kulturskolens verdier og holdninger blir fremhevet. Planarbeidet er tidkrevende, og tid er svært verdifullt i en kulturskole med flere små stillinger. Medvirkning fra kulturskolelærere er essensielt i arbeidet med å lage en solid og fremtidsretta strategiplan, og når man har andre arbeidsoppgaver å gjennomføre innenfor en allerede liten stilling, blir det krevende.

Skole-hjem samarbeid

God kommunikasjon mellom skole og hjem er en forutsetning for god undervisning. I en verden med tusenvis av applikasjoner og måter å kommunisere på, er det ikke lett å nå ut til alle foresatte. I tillegg har kulturskolens administrasjonssystem SpeedAdmin en lite gunstig løsning for samhandling med foresatte. Her må man se på andre løsninger for enkel og rask kommunikasjon.

For å etablere gode rutiner og vilkår for øving er det også viktig med et godt samarbeid. I timene blir det gitt hjemmeoppgaver, og disse er det viktig at blir fulgt opp hjemme for å skape progresjon og dermed mestring. Konsekvensen av lite oppfølging hjemme blir i de fleste tilfeller umotiverte elever som kan oppleve undervisningen som repetitiv og kjedelig, da lite egenøving fører til lite fremgang. Det er både lærer og hjemmets ansvar å sørge for at elever øver og gjør oppgaver som den blir tildelt.

Oversikt over arrangement:

DATO	HENDELSER	HVA
9. januar	<i>Oppstart kulturskolen</i>	Kulturskolen starter opp en uke etter skuleoppstart, slik at elevene får kommet godt i gang på skolen.
17.-18. februar	<i>UKM</i>	Flere kulturskoleelever deltok på UKM på Otta kulturhus. UKM er en arena der barn og ungdom kan møtes og oppleve mestring. Tre nummer fra kulturskolen kom videre til fylkesmønstringen på Hamar kulturhus.
24. februar	<i>Vinteravslutning</i>	En felles avslutning med musikkframførelser og sosialt samvær fredagen før vinterferie.
24. mars	<i>Talahiv – et kulturelt vårslipp</i>	Talahiv er en vandrekonserter som foregår i og rundt Lesja skule, med startpunkt i kulturhuset. Der blir kulturskoleelevene spredt utover på forskjellige stasjoner, der de skal ha flere minikonsserter for publikum – som er delt inn i fargekodete grupper.
24. april	<i>Skoleturné</i>	Skoleturné er først og fremst et rekrutteringstiltak, der kulturskolen reiser til Lesjaskog skule, Lesja skule, og deretter Dovre barneskule, for å spille tre konsserter. Der får vi vist frem de forskjellige tilbudene i kulturskolen og de flinke elevene våre.
5. juni	<i>Siste undervisningsuke</i>	Kulturskolen slutter normalt en uke før skuleslutt, med mindre lærere gjør egne avtaler med sine elever.
28. august	<i>Oppstart kulturskolen</i>	Kulturskolen starter opp en uke etter skoleoppstart, slik at elevene får kommet godt i gang på skolen.
6. oktober	<i>Høst avslutning</i>	En felles avslutning med musikkframførelser og sosialt samvær fredagen før høstferie.
7. oktober	<i>Bibliotekkonserter på Lesja bibliotek</i>	Lavterskel mestringsarenaer i samarbeid med Lesja bibliotek og Dovre folkebibliotek, der elever fra kulturskolen kan opptre og ha en hyggelig stund med foresatte og andre kulturskoleelever.
16. oktober	<i>Oppstart visuell kunst og Sangstund med Martine</i>	Nye kunsttilbud for forskjellige aldergrupper. Ordinært tilbud for 1.-7. trinn, forskjellige korte minikurs, og barn + voksen kurs der et barn på 1.-7. trinn kan ta med seg en foresatt. Sangstund med Martine er et kortkurs som baserer seg på sang og sosialisering. Foregår på Dovre barneskule for 1.-4. trinn. Begge tilbud foregår fra høstferien til april.
11. november	<i>Bibliotekkonserter på Dovre folkebibliotek</i>	Lavterskel mestringsarenaer i samarbeid med Lesja bibliotek og Dovre folkebibliotek, der elever fra kulturskolen kan opptre og ha en hyggelig stund med foresatte og andre kulturskoleelever.
9. desember	<i>Juleforestilling</i>	Klassisk juleforestilling på Dombås samfunnshus med en stor andel av elevene i Lesja og Dovre kulturskole. Fullt hus og stormende jubel, og blide og fornøyde elever.

KILDELISTE:

Norsk kulturskoleråd. (2016). *Rammeplan for kulturskolen*.

<https://www.kulturskoleradet.no/rammeplanseksjonen/rammeplanen>

Meld. St. 19 (2018-2019). *Folkehelsemeldinga — Gode liv i eit trygt samfunn*. Helse- og omsorgsdepartementet.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/84138eb559e94660bb84158f2e62a77d/nn-no/pdfs/stm201820190019000dddpdfs.pdf>

Kulturdepartementet. (2021, 19. mars). *Meld. St. 18 (2020–2021). Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge*.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-20202021/id2839455/>

15. DOMBÅS FJELLSKOLE

15.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Dombås Fjellskole driver leirskolevirksomhet på helårsbasis med elever fra det sentrale Østland, Møre og Romsdal og Trøndelag som sine viktigste kundegrupper. I tillegg kommer elever fra vennskapskommunen vår i Sverige, Storfors. Skolen har i 2023 hatt tre ansatte lærere, grunnet høyt elevtall har vi også hatt en ekstra lærer på timebasis. Annen betjening er ansatt av Trolltun AS. Skolen blir drevet i et fellesskap mellom Trolltun AS, og Dovre kommune. Dovre kommune har ansvar for det pedagogiske opplegget, samt arbeidsgiveransvar for det pedagogiske personalet. Kommunen har også ansvar for at fjellskolen har nødvendig undervisningsmateriell. Internatdelen av skolen, transport av elevene, innkvartering og mat, tar Trolltun AS seg av.

15.2 HENDELSER

- I skoleåret 2023 har Dombås fjellskole hatt et elevtall på 1595, ca. 300 flere elever enn i 22. Dette skyldes at vi har skaffet nye skoler/ kommuner, samt at vi har en større kommune som ønsket å reise med både 6. og 7. trinn. Elevene er fordelt på et geografisk område fra Trøndelag, via Møre og Romsdal til Oslo og Vestfold.
- Klasse- og elevtallet har de siste årene hatt en stigning, og det ser bra ut i årene framover. Særlig høstukene våre ser svært bra ut. Vi har fortsatt ledig kapasitet i vinterhalvåret. Våren er stappfull.
- Vi har et samarbeid med flere utdanningsinstitusjoner, Norges Idrettshøgskole og Høgskolen i Volda- Friluftslivstudiene. Disse sender studenter til oss, dette nyter vi godt av, da vi bruker de i den ordinære undervisningen vår.

- Vi ble i løpet av året ferdig med promoterings-filmer som vi sender til potensielle kunder, samt at de blir brukt på foreldremøter i forkant av opphold. Vi ser at dette drar vi nytte av i 2023.

**«Det er alltid
noe å lære i
verdens beste
klasserom»**

15.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Hver besøkende elev bidro i 2023 med 1250,- kr. pr. uke til lærerlønn. Stillingsressursen var i 2023 på 229 %. 15 % av dette ble brukt til innsalg og markedsføring som ble refundert fra Trolltun AS.

Slik som det ser ut nå er de mest populære vår- og høstukene solgt inn fram til 2025. De mest populære vinterukene er fylt opp tilsvarende, men her har vi også noen uker å kunne strekke sesongen på.

Det er også dette året gjort avtaler med framtidige opphold ved Fjellskolen. Vi har fortsatt mange faste skoler som kommer til oss år etter år, men forutsigbarheten i kundemassen er vanskeligere enn tidligere, da det ofte blir hentet inn anbud gjennom DOFFIN for bare ett år om gangen, så her er det viktig å kjempe om kundene!!

Dombås Fjellskole ser det som viktig å få arbeide sammen med elever fra egen kommune. Samarbeidet med Dovre Ungdomsskole om friluftslivsaktiviteter har vært litt på og av, men vi håper vi kan brukes fast framover., kanskje kan vår kompetanse brukes enda mere i vår egen kommune?

Dombås Fjellskole framstår som en moderne leirskole. Utfordringene og opplevelsene elevene blir stilt overfor harmonerer med mål satt av nasjonal skole- og helsepolitikk.

15.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Dombås Fjellskole er inne i en utvikling som gagnar både skolen og samfunnet rundt skolen. Skolen utøver en viktig markedsføring for Dovre kommune, og er en viktig omdømmebygger. Økt tilstrømming av elever til skolen betyr en utvidet markedsføring av Dovre og stabile arbeidsplasser i kommunen. Vi ser ofte at elever tar med seg foreldre tilbake for å vise hva de har opplevd her, - også i andre sesonger.
- Utfordringen i årene som kommer er å beholde besøksskolene på fast basis. Kommuneøkonomien rundt omkring i vårt nedslagsfelt er utslagsgivende for hvor enkelt dette blir. Til tross for økte transportkostnader, arbeider skolen aktivt for å åpne for at skoler fra nye områder vil se seg tjent med å ta i bruk Dombås Fjellskole.

- Vi ser store muligheter med vinter i Dovre, og det er her vi setter inn alt fokus framover. Vi har skrevet nye avtaler med skoler fra Trondheim og Oslo siste året, og har da ikke plass til flere på høst og vår. Derfor er alt fokus på vinter!
- En gledelig nyhet for oss er at Norsk Leirskoleforening (vår paraplyorganisasjon) vedtok på siste årsmøte at alle medlemmer kun skal tilby leirskoleopphold av minst 4 døgns varighet. Dette er svært positivt for oss, da vi konkurrerer på like vilkår, og at det da vil være kvaliteten som spiller inn- der skal vi være BEST!

16. DOVRE BIBLIOTEK

16.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Biblioteket er sentralt plassert i Dombås, og er lett tilgjengelig for både innbyggjarar i kommunen og tilreisande. Biblioteket skal vere ein uforpliktande arena for barn og unge, som ei motvekt til eit samfunn med stort forventningspress. Biblioteket skal vere ein uavhengig møteplass og arena for offentleg samtale og debatt. Biblioteket skal legge vekt på kvalitet, allsidigheit og aktualitet, og fremme opplysning gjennom aktiv formidling og ved å stille medium gratis til disposisjon for alle.

16.2 HENDELSER

- 5 % besøksauke, og auke i utlån av fysiske medium. Utlån av e-medium gjekk ned. Vi merkar stadig auka interesse for bibliotektilboda. Mange nyttar bibliotekrommet som ei teneste i seg sjølv. Biblioteket skal vere ein arena det skal vere godt å opphalde seg, for liten og stor.
- For ungdom. Spillsenteret har etter kvart blitt godt besøkt, og det er ungar her stort sett kvar dag etter skulen. Foreldrestyrt ungdomsklubb for 5. – 7. klassingar ein gong i veka er eit populært tilbod med over 20 ungar kvar gong.
- For dei minste. To ulike teaterførestillingar, kosedyrovernatting, forfattarbesøk og mange besøk av barnehagegrupper. Vi har oppretta Barnehagebibliotek på Dombås, i tillegg til det på Dovre. Mange fornøgde familiar fekk adventskalender. Vi har hatt verkstadaktivitet med slim og påskepynt.
- Skuleungar. E-sport-arrangement i vinterferien og show med Forsker-Frederic. Vi heldt óg fram med lesekampanjen Sommarles på 8. året. 3. klasse har som vanleg hatt fast opplegg med utdeling av lånekort og bokprat gjennom året.
- Vaksne. Vi arrangerte valdebatt, Bok og bål, boklansering, kulturskulekonsert (med Kulturskulen), tre forfattarbesøk (eitt med Lesja bibliotek) og Open lesesirkel. Biblioteket heldt førehandsrøysting, vi heldt fram med lesekampanjen Vinterles, og vi opna den lokalhistoriske vandeløypa SPOR i juni.

Forsker-Frederic med show for ungar som har delteke på Sommarles.

Adventskalender frå Dovre bibliotek.

16.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020
Totalt utlån	15.870	14.936	14.023	11.603
Antall besøk	11.637	11.120	8.475	6.535
Antall aktive lånere	822	811	766	691

Mål	Resultatvurdering
Arrangement/aktivitetar i regi av biblioteket skal trekkje til seg ei hensiktsmessig gruppe deltakarar (90 % av arrangementa).	2023 var eit ganske godt år for arrangement på biblioteket, med tilfredsstillande oppslutning på 83 % av arrangementa i eigen regi.
Auke totalt besøk i folkebiblioteket per innbyggjar (3 % auke).	Ei besøksauke på ca. 5 % er bra.
Auke kompetansa og erfaringa til dei tilsette på digital formidling (alle tilsette skal drive formidling på some månadleg).	Vi oppnår måla våre her, men har stadig meir å lære når det gjeld formidling i sosiale medium.
Meir aktiv samhandling med andre verksemdar (10 % auke).	Vi etablerte meir formalisert samarbeid med fleire andre kommunale verksemdar hausten 23, som eit ledd i å få til eit sterkare lag rundt det lesande laget. Det vart blant anna oppretta Barnehagebibliotek også i Dombås barnehage. Vanskeleg å talfeste.
Auke antal utlån av e-medium (5 % auke).	Her ser vi diverre heller nedgang i utlånet. Dette skuldast nok ugunstige betingelser for innkjøp av e-medium og dårleg funksjonalitet i app for utlån av e-bøker og e-lydbøker.

Trivelege gjestar på Kosedyrovernatting.

Ein av stolpane på vandreloypa SPOR.

16.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Biblioteket skal drive utadretta formidlingsarbeid, vere ein kulturarena, og ein møteplass, og målgruppa vår er absolutt alle innbyggjarane i Dovre. Alt dette skal skje innanfor ramma av 1,6 % stilling.
- Mange bibliotek går over til meirope løysing, altså sjølvbetjent opningstid i tillegg til ordinær opningstid (Vågå, Lom og Skjåk har fått dette tilbodet). Dette vil gje eit mykje betre tilbod til innbyggjarane i Dovre. Ynskjer vi at folk skal bruke tenesta må ein legge til rette for bruk, og biblioteket trur sikkert det ligg gevinst i at innbyggjarane bruker biblioteket sitt meir. Lokala er allereie delvis lagt til rette for meirope tilbod.
- Norske folkebibliotek har i dag ikkje gode nok løysingar for utlån av e-medium, spesielt lydbøker. Det er stor auke i interessa for e-lydbøker no, og det er viktig at biblioteka får vere med i denne utviklinga. Men dette er avgjerder som må bli tatt på eit høgare nivå enn i kommunen.

17. KULTUR OG IDRETT

17.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Kulturkonsulent

Kulturkonsulenten jobber innenfor det såkalte utvidede kulturbegrepet, og skal ivareta aktiviteter og initiativ innen idrett og kultur. Tjenesten består av saksbehandling innen kultur og idrett, årlig tildeling av kulturmidler, spillemidler, sekretær for ungdomsrådet, Den kulturelle spaserstokken 6K og bistand ved arrangement. Det er viktig at kulturkonsulenten er synlig og tilgjengelig for de ulike kulturelle gruppene i kommunen. En særlig viktig oppgave er å ivareta og stimulere til aktivitet og engasjement, gjennom å støtte opp om de initiativ som kommer fra det frivillige.

17.2 HENDELSER

- 18.-19.februar- Gjennomføring av UKM regionalmønstring på Otta kulturhus. 4 deltakere fra Dovre.
- 27.februar- Gaming arrangement av Blue Elite.
- 30.mars- Den kulturelle spaserstokken m/Grindstuen og Midtli.
- 14.-16.april- Gjennomføring av UKM fylkesfestivalen på Hamar kulturhus. 4 deltakere fra Dovre. 1 fra Dovre gikk videre til landsfestivalen.
- 19.-20.april- Ung-konferansen: Fremtidssafari.
- 8.mai markering med Dombås musikkforening.
- Juni- utbetaling av kulturmidler 2023.
- 21.juli- Åpning av Inger Synnøves sommerutstilling "kunst i min hage".
- 22.-23.juli- Boogie Feet's festivalen.
- 17.-18.august- Fokstumyra 100 år.
- 19.august- Dovrelæven.
- 12.september- Kulturelt innslag på Bjørnsgaard.
- 3.oktober- Eldredagen.
- 26.-27.oktober- Ungdomsrådkonferanse.
- 13.november- AlleMed-dugnad på Toftemo turiststasjon.

17.3 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Skape arenaer for ungdom og kulturliv. Dovre trenger lav terskel-arenaer for musikk, dans og visuell kunst.
- Utvidet fritidstilbud for barn og unge. Fritidsklubb, legge til rette for uorganisert idrett og kulturtilbud.
- Større påmelding på UKM. Musikk er bra representert, men lite på dans, teater og visuell kunst.
- Øke innsats på tverrsektorielt samarbeid.
- Forbedre kommunikasjonskanal mellom lag og foreninger og kommunen.
- Tettere samarbeid mellom næring, arrangement og kulturelle aktiviteter.
- Tettere samarbeid med oppvekst og kultur i nabokommuner.

UKM fylkesfestival.

DKSS konsert m/ Grindstuen og Midtli

Sondre Olsen Bye holder foredrag.

Marcus Kleveland holder foredrag.

Ung-konferansen:Fremtidssafari.

Boogie Feet's festival 2023.

5. og 6. klasse fotograferer myra til utstilling på jubileumsdagen - Fokstumyra 100 år

AlleMed-dugnad på Toftemo 13.november.

18. HELSE OG OMSORGSSJEF

18.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Helse- og omsorgssektoren i Dovre ble samlet med en felles leder fra 1.1.2022. Det innebar en organisasjons-endring for hele sektoren og endringer innen særlig hjemmetjenestene og for institusjonsomsorgen – Fredheim omsorgssenter. I 2023 har det vært gjennomført en evaluering av omorganiseringen, som igjen har ført til justeringer.

I 2023 har følgende tjenester vært samlet under helse- og omsorgssjefen:

- Helse- og rehabiliteringsavdelingen
- Fredheim omsorgssenter
- Hjemmetjenestene
- Bosettingstjenesten
- NAV
- Tildelingskontoret
- Barnevern (Lesja er vertskommune)

Helse- og omsorgstjenestene i Dovre har arbeidet tettere sammen enn tidligere, en konsekvens av omorganiseringen.

Det har vært nødvendig å prøve seg fram i forhold til samarbeid og møtestruktur, der behov for samarbeid og kapasitetsutnyttelse av tjenestene har vært i fokus, sammen med avveininger rundt tidsbruk til møtevirkosomhet.

Det er mange, store omstillingsoppgaver innen helse, der den demografiske utviklingen fører til en innbyggersammensetning som innebærer langt flere eldre og økte behov for omsorgstjenester, sammen med færre innbyggere i yrkesaktiv alder. Denne utfordringen går igjen i alle distriktskommuner i landet, og gjør at omstilling av sektoren er nødvendig.

18.2 HENDELSER

Hendelsene er i hovedsak oppsummert under oversikten fra hver enkelt tjeneste. Her følger noen punkter som handler om helse- og omsorgstjenesten.

- Som besluttet da organisasjonsendringene trådte i kraft 1.1.2022, ble det i 2023 gjennomført en evaluering av omorganiseringen. Det var en grundig prosess med tillitsvalgte og verneombud involvert i prosessen.

Det ble gjennomført følgende endringer som et resultat av evalueringen:

1. Kommunepsykologene ble flyttet fra helse- og rehabilitering til helse- og omsorgssjef
 2. Interne justeringer ga mulighet for en avdelingsleder med personalansvar på Fredheim omsorgssenter og for en koordinatorrolle i Hjemmetjenesten.
 3. Barnekoordinator endret navn til koordinator for tjenester barn og unge, som dekker bedre rolla. Denne rolla er tilknyttet helsestasjonen i 50% av stillingen og tildelingskontoret i 50% av stillingen.
 4. Flyktningetjenesten endret navn til bosettingstjenesten.
- Med basis i en politisk forespørsel om arbeidet med heltidskultur, søkte Dovre kommune om deltakelse i KS sitt omstillingsprogram for helsesektoren – TØRN. Dovre er deltaker i TØRN som

eneste kommune i Innlandet i denne puljen. TØRN startet opp høsten 2023, og vil vare ut 2024. Alle fire avdelinger på Fredheim omsorgssenter og Hjemmetjenestene i Dovre er deltakere i prosjektet.

- 3 ledere fullførte lederutdanning på masternivå i 2023.
- Tre prosjekter startet opp i 2023, der kommunen satser på å styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet. Dette er tiltak som kommunen mener er viktig i forbindelse med oppvekstreformen.
 - Oppvekst og helse startet sammen opp en oppfølging av tidligere prosjekter som handler om inkludering, der lagbygging og gode miljøer er sentralt. Marco Elsafadi er kommunens veileder i dette prosjektet.
 - Prosjektet foreldrestøtte som er særlig rettet inn mot de yngste barna og nettverksbygging mellom foreldre. Kommunen tar initiativ for trilleturer og fellesaktiviteter for foreldre i hele kommunen. Tiltak utvikles i samarbeid med foreldrene, og ulike fagkvelder med ønskede temaer startet opp i 2023. Avsluttes i 2025.
 - Bedre tverrfaglig innsats (BRTI) og bedre tverrfaglig samarbeid (BTS). Prosjektet vil arbeide målrettet for å styrke samarbeidet mellom tjenester, og ble forberedt i 2023. Avsluttes i 2025.

Ved opprettelse av disse prosjektene er det en bevissthet rundt at prosjektene sees på som en starthjelp til å komme i gang med gode tjenester og tilbud, og det er en forutsetning at tiltakene ikke slutter etter endt prosjektperiode.

- Helse- og omsorgssjef har deltatt i boliggruppa, som har gjort en jobb i forhold til kommunale boliger og avklaringer om framtidige behov.
- Gjennom Bosettingstjenestens arbeid flyttet 74 innbyggere fra Ukraina til Dovre kommune i 2023.
- Bosettingstjenesten samarbeider tett med andre tjenester i kommunen om en tverrfaglig, god mottakelse av nye innbyggere i Dovre kommune.
- Tildelingskontoret har en sentral rolle i kommunen, da alle henvendelser om behov for tjenester skal behandles der.
- Tildelingskontoret har lagt om sitt søknadsskjema, slik at man nå melder behov, og får en vurdering av hvilket tjenestetilbud som da kan være aktuelt. Ingen kan søke om noe man ikke kjenner til, og en solid kartlegging av behov og tjenester på et lavest mulig nivå er viktig for å bruke ressursene på en riktigst mulig måte pr. nå og framover.

18.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Mål	Resultatvurdering
• Målene i økonomiplanen for 2023, vedtatt desember 2022 la sterk vekt på å forbedre enkelte målområder i kommunebarometeret.	• Økt innsikt i KOSTRA - rapporteringen og hvordan tallene framkommer har vært prioritert i 2023. KOSTRA - rapporteringen henter tall fra mange ulike systemer i tillegg til kommunens egenrapportering. Kunnskapen har økt, og det arbeides med forbedringsområder.
• Redusere antall plasser på institusjon	• Dovre kommune har en institusjonstung helse- og omsorgssektor. I 2023 var det en del ledige plasser, og kommunen startet opp med å selge ledige plasser til andre kommuner i regionen.
• Utarbeide felles plan for helse- og omsorg for barn og unge – oppvekstreformen	• Er gjennomført

Mål	Resultatvurdering
Økt bruk av velferdsteknologi	Her har kommunen erkjent at kapasiteten til å drive opplæring av både ansatte og brukere ikke har vært god nok. Det har gjort at utviklingen ikke har kommet like langt som ønsket. Her er tiltak iverksatt. Modell for beslutninger innen velferdsteknologi og kommunal VFT fag er gjennomført

18.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- TØRN prosjektet startet opp høste 2023, og handler blant annet om å organisere hverdagen på en mest mulig effektiv og god måte, slik at ansatte i størst mulig grad opplever "den gode vakta" på jobb. Når ansatte opplever god flyt i arbeidshverdagen, er det samsvarende med god kvalitet for pasienter/brukere av tjenestene. Heltidskulturen styrkes. Her må arbeidet fortsette gjennom hele 2024.
- Organisasjonsjusteringene må etableres og gode strukturer for arbeid i tjenestene og samarbeid mellom tjenestene må få feste seg.
- Reformen "Leve hele livet" er avløst av "Bo trygt hjemme", som forsterker styringssignalene på hvordan omsorgstjenestene skal legges opp for framtiden. Videre omtales en rekke faktorer som må til for at det skal legges til rette for levende lokalsamfunn og forøvrige gode tjenester og liv for innbyggere. Dette blir en viktig oppgave framover.
- Anmodningstillene om bosetting av ytterligere 65 flyktninger i 2024 gjør at kommunens tiltak og tilbud til nye innbyggere er under justering fordi tjenesten vokser. Boligspørsmål og ikke minst arbeidsmuligheter utgjør prioriterte innsatsområder for kommunen.
- Helse- og omsorgs har et sterkt fokus på helsefremmende tiltak, forebygging av vansker og tidlig innsats. Dette er et satsingsområde framover.

19. HELSE- OG REHABILITERINGSAVDELINGEN (HRA)

19.1 BESKRIVELSE TJENESTER

HRA omfattet i 2023 følgende tjenester:

- Legekontor inkl. kommuneoverlegefunksjon
- Psykisk helsetjeneste
- Fysio- og ergoterapitjeneste
- Helsestasjon og jordmortjeneste
- Miljøarbeidertjeneste
- Kommunepsykolog
- Interkommunale helsetjenester – lokalmedisinsk senter Otta
- HRA hadde i tillegg ansvar for administrering av støttekontakter, avlastere og dagtilbud for brukere med psykisk utviklingshemming
- psykososialt kriseteam

Legekontoret skal forebygge, utrede og behandle fysiske og psykiske sykdommer. I tillegg til avtalte konsultasjoner tar kontoret imot øyeblikkelig hjelp i ordinær arbeidstid. En av legene er tilsynslege på Fredheim Alle legende deltar i regional vaktordning på Nord-Gudbrandsdal Lokalmedisinske Senter. Kommuneoverlegen er kommunens medisinskfaglige rådgiver, smittevernlege og har oppgaver innenfor feltet miljørettet helsevern.

Rus- og psykisk helsetjeneste skal bidra til økt mestring i hverdagen for personer med psykiske og rusrelaterte plager og lidelser, og deres pårørende. Tjenesten tilbyr bl.a. individuelle pasientsamtaler, pårørendestøtte og kurs i mestring av depresjon og belastninger. De fleste samtalene skjer på Helsehuset, men tjenesten tilbyr også samtaler og oppfølging hjemme hos pasienter ved behov.

Fysioterapitjenesten skal bidra til å forebygge muskel-/skjelettplager og begrense uheldig utvikling pga. skader eller sykdom. Tjenesten har oppfølging av pasienter på Helsehuset, skole, barnehager, Fredheim og i pasientenes hjem. Det tilbys individuell oppfølging og grupperettede tiltak, samt utføres det barnekontroller som en del av programmet for helsestasjonen.

Ergoterapitjenesten skal bidra til at innbyggere kan delta i daglige aktiviteter på best mulig måte. Tjenesten bistår med tilrettelegging i hjemmet, på jobben, på skolen og i fritiden. Ergoterapeuten er hjelpemiddelsentralens kontaktperson i kommunen. Kommunen har et lokalt hjelpemiddellager som skal dekke kortvarige tilretteleggingsbehov.

Helsestasjonen skal bidra til å fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold og forebygge sykdom og skade for alle barn og unge i kommunen. Det gjennomføres målrettede konsultasjoner og gruppe-/klasserettede undervisning etter nasjonale retningslinjer. Barn, unge og foresatte følges i tillegg opp etter behov. Det er fast ukentlig trefftid på skolene og helsestasjon for ungdom på Helsehuset. Helsestasjonen omfatter også tjenester som foreldreforberedende samtaler, foreldreveiledning, hørselsundersøkelser, reise- /yrkesvaksiner og prevensjonsveiledning. I tillegg har tjenesten ansatt en vernepleier i prosjektstilling. Vernepleieren skal gjøre tidlig forebyggende arbeid rettet mot barn og unges psykiske helse.

Jordmortjenesten skal bidra til en god og trygg svangerskapsomsorg for alle gravide. Jordmortjenesten gjennomfører svangerskapskontroller fra tidlig i svangerskapet til fødsel i tillegg til hjemmebesøk og

etterkontroll etter fødsel. Jordmor har oppgaver innenfor feltet kvinnehelse, og deltar i regional jordmorvakt på Nord-Gudbrandsdal Lokalmedisinske Senter.

Miljøarbeidertjenesten skal bidra til god livskvalitet, mestring og trygghet for innbyggere som har psykisk utviklingshemming og autismespekterforstyrrelser. Miljøarbeidertjenesten yter tjenester til de som har behov for trening på ferdigheter noen timer i uken og de som har behov for døgntilgjengelighet tilstedeværelse av ansatte. I tillegg har tjenesten ansvar for flere avlastningsordninger og pårørendeveiledning.

Kommunepsykologen skal styrke kvalitet og kompetanse i det helhetlige og tverrfaglige kommunale arbeidet innen psykisk helse og rus, vold- og traumefeltet. Kommunepsykologen skal i hovedsak jobbe på systemnivå, med hovedvekt på veiledning av personell/tjenester.

Støttekontaktordningen skal bidra til en meningsfylt fritid, samhandling og nettverksbygging som igjen skal bidra til økt psykisk og fysisk livskvalitet for tjenestemottakerne. **Avlastningsordningen** skal bl.a. bidra til å gi pårørende mulighet til fritid, ferie og yrkesaktivitet. Avlastningstiltak kan ytes som dagaktivitetstilbud, på timebasis, som døgntilbud eller helgetilbud.

Koordinerende enhet yter tjenester relatert til individuell plan, personlig koordinator og ansvarsgrupper. En rekke av de ansatte i HRA deltar i **psykososialt kriseteam** som skal bidra til å begrense omfanget og skadevirkningene av kriser, katastrofer og ulykker. Teamet skal bistå ved brå og uforutsette hendelser der det ordinære tjenesteapparatet ikke strekker til. Fagleder for psykisk helsetjeneste er leder for psykososialt kriseteam.

19.2 HENDELSER

Legkontoret og kommuneoverlegefunksjon

Legkontoret har gjennomført tiltak mht sikkerhet for ansatte i form av automatisk lås av dører, samt personvernsikkerhet for pasienter i form av lydtetting av lokaler. Vi har også startet opp diabetesoppfølging og kommuneoverlege har startet spesialisering som samfunnsmedisiner.

Psykisk helsetjeneste

Bo- og aktivitetsveilederstilling er omgjort til 100% fast. Ansatt har tatt videreutdanning i kognitiv terapi og motiverende intervju. Ansatt ruskonsulent i prosjektstilling for midler fra statsforvalteren. Disse stillingene har økt kvaliteten og kapasiteten i tjenesten. Tjenesten er godt i gang med bruk av assistert selvhjelp og mottar veiledning i kognitiv terapi. Tjenesten samarbeider med ROP-tjeneste i Sel om kurs i bekymringsmestring.

Fysioterapitjenesten

I løpet av 2023 har vi hatt fødselsforberedende kurs i samarbeid med jordmor det ble også tilbud om mor/barn trening 6 uker etter fødsel i sammenheng med prosjektet styrking av helsestasjonen. Vi hadde prosjektmidler til friskliv og det ble prøvd oppstarta gruppe. En fysioterapeut har tatt kurs i vestibulær rehabilitering og en annen fysioterapeut har tatt kurs i ParkinsonNet-grunnkurs.

Ergoterapitjenesten

Ergoterapistilling økt til 100%. Flere og flere hjelpemidler kan søkes digitalt, slik at langt flere får hjelpemidler raskere. Hverdagsrehabilitering fungerer og samarbeid mellom ergo, fysio og hjemmesykepleien går svært godt. Ergoterapeuten har også gjennomført kurs i Parkinson, GDPR, demensvennligsamfunn, hjelpemidler hørsel mm.

Helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom

Tjenesten har dessverre hatt redusert kapasitet i 2023 av ulike årsaker. I løpet av året ble det ansatt ny sykepleier i fast stilling ved helsestasjonen, slik at begge helsesykepleier hjemler er besatt og begge går videreutdanning. Tjenesten har måttet nedprioritere det viktige forebyggende arbeidet, men har gjort en

god jobb med oppfølging av de lovpålagte oppgavene. Tjenesten har fått flere brukere i form av nye innbyggere fra Ukraina. Vernepleier ved Hjerleid i samarbeid med ROP-tjenesten ble videreført skoleåret 2023/2024. Funksjonen veileder elever og bidrar til at utfordringer kan plukkes opp på et tidligere steg.

Jordmortjenesten

Alle gravide har fått tilbud om svangerskapsomsorg etter faglige anbefalinger og retningslinjer. Utfordrende situasjoner i regionen har gjort at flere Gravide har ønsket oppfølging hos jordmor i Dovre. De samme utfordringene har ført til økt vaktbelastning på jordmorkvarta for jordmor i Dovre.

Miljøarbeidertjenesten.

Gjennomført tradisjoner som dugnad, juleverksted og bakekveld. Flere av brukerne fikk deltatt på "Vi Vil lekene" på Nadderud stadion. Fra personalets side har det vært enkelte utskiftninger og nyopprettede stillinger. Miljøarbeidertjenesten er en tverrfaglig sammensatt personalgruppe med høy kompetanse og stort engasjement for faget og brukernes velvære. Arbeidstilsynet har vært på tilsyn i en del av Miljøarbeidertjenesten.

Støttekontakter og avlastere

Dovre kommune hadde ca. 40 støttekontakter som gjorde en flott og svært viktig jobb for tjenestemottakere i kommunen. Vi har holdt felles veiledning for alle og gått over til digitale timelister.

Kommunepsykolog

Hatt veiledningsrekker med flere kommunale enheter og vært workshopholder på skoler og barnehagers planleggingsdager. Gjennomført smertekurs i samarbeid med fysioterapitjenesten. Kommunepsykologen har arrangert fagdag for psykososialt kriseteam. Har deltatt på frokostmøter med bondelagene i Dovre og Lesja.

19.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020	2019
Legekontoret					
Legekonsultasjoner	6653	5940	5953	6592	6784
E-konsultasjon lege	1131	1131	855	752	448
Konsultasjoner annet helsepersonell	1835	1179	2597	2730	2360
Blødprøver totalt	4850	4750	5730	4883	4839
Fastlegepasienter ved Dovre legekontor	2455	2386	2357	2310	2335
Psykisk helsetjeneste					
Antall pasienter pr. 31.12	85	74	80	80	80
Totale antall pasienter gjennom året	132	125	134	131	143
Nye henvisninger	53	51	52	51	53
Utskrivninger	47	59	54	55	65
Fysioterapitjenesten					
Antall behandlinger	1999	1817	1516	903	1066
Antall gruppebehandlinger	261	186	183	100	154
Andre aktiviteter (møter, barnekontroller, veiledning, forebyggende arbeid mm)	1578	1135	1335	2141	2182
Ergoterapitjenesten					
Antall aktive brukere	325	301	308	313	317
Brukere som fikk hjelpemidler	113	115	94	97	93
Nye brukere	38	35	32	19	27
Antall utleverte / innleverte hjelpemidler	5856/322	4177/514	3432/271	3707/259	1716/333

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020	2019
Verdi utleverte hjelpemidler i kommunen	2980264	1959445	1867137	1867137	1990348
Helsestasjon og jordmortjenesten					
Født i året/brukere av tjenesten	20	20	21	23	60
Helsestasjonskonsultasjoner 0 – 1 år	202	300	336	326	400
Helsestasjonskonsultasjoner 1 – 5 år	73	91	93	120	99
Førskoleundersøkelse	24	25	22	21	17
Oppfølging bosatte flyktningebarn	27	21	19	24	34
Trivselssamtaler 3. og 8. trinn, antall elever	48	18	0	41	23
Oppfølging enkeltelever helsesykepleier	18	31	42	28	16
Vaksinasjon barnevaksinasjoner / annet	229	256+813*	5128*	376	490
Antall gravide innmeldt hos jordmor	34	30	30	28	-
Fødte, registrert hos jordmor	21	20	26	23	-
Fordelt gutt/jente	14/7	12/8	11/15	12/11	-
Kvinnehelse/prevensjonsveiledning	42	44	57	41	-
Miljøarbeidertjenesten					
Antall personer med vedtak pr. 31.12.	18-23	18-23	17-22	15-20	15-20

*Herav 813 vaksinedoser mot covid-19 "Vaksinasjon iflg barnevaks.program/annet".

De enkelte enhetene satte en rekke mål for 2023. Årsmeldingen viser kun et utdrag av disse målene.

Mål	Resultatvurdering
Utvikle og starte opp prosjektplan for faglig og organisatorisk utvikling av miljøarbeidertjenesten.	Prosjektplan er opprettet og i gang.
Starte opp frisklivsprosjekt	Grupper ble startet opp, men få deltakere og lite bemanning i fysioterapitjenesten gjorde det utfordrende.
Ansette ruskonsulent og øke bruk av assistert selvhjelp i ROP-tjenesten	Ansettelse gjort og bruk av "AS" økt.
Omorganisere støttekontaktordningen (nå fritidskontaktordningen), med nytt veiledningsopplegg og digitalisering av timelister, samt fordeling av oppgaver.	Planlegging gjennomført og klart til oppstart 1. kvartal 2024.
Ferdigstille sikkerhetstiltak for personvern på legekantoret.	Lydtett vegg og oppgradert skrankeløsning ferdigstilt

19.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Utnytte ressurser på helsestasjonen for å tilby best mulig tjenester til barn og unge i vår kommune, samt forbedre informasjonsflyt/samarbeid mellom helse og oppvekst.
- En del utskiftninger av personal medfører noen utfordringer mht rollefordelinger, samt oppgavefordeling. Mye er løst alt og mye vil gå seg til med tiltak som er iverksatt. Gjelder spesielt helsestasjon og miljøarbeider-tjenesten
- Utfordrende å rekruttere til de fleste tjenestene.
- Helsehuset er et gammelt bygg som er utfordrende i seg selv. Både det kosmetiske og det arealmessige som tilfredsstillende garderober for ansatte, kontorplasser m.m.

20. FREDHEIM OMSORGSSENTER

20.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Fredheim omsorgssenter består av 4 avdelinger med til sammen 39 plasser. I tillegg har Fredheim omsorgssenter eget kjøkken, og et dagtilbud 3 ganger pr uke.

Kjøkkenet har ansvar for å lage mat til matombringing, og det tilbys varm mat kjørt hjem 7 dager pr uke.

Fredheim har korttids- rehabiliteringsavdeling og demensavdeling, i tillegg til to langtidsavdelinger.

Det er frisør og fotpleier som kommer regelmessig til Fredheim.

Det er en sansehage som har egen venneforening som holder sansehagen i god stand.

Hørselskontakt er til stede en gang pr måned og bistår med høreapparater.

Det er sykehjemslege på Fredheim som er til stede to dager pr uke.

Fysioterapi gjennomføres i grupper og individuelt, etter behov.

Kommunens ergoterapeut følger opp pasienter på korttids- rehabiliteringsavdelingen etter behov.

20.2 HENDELSER

- TØRN- prosjektet: Fredheim deltar i prosjektet i regi av KS med oppstart på høsten og skal vare ut 2024. Vi skal kartlegge tjenestens oppgaver, kompetanse og turnus. Dette med mål om å utnytte ressurser på en riktig måte og få til gode turnuser. Alle ansatte er involvert i prosjektet og er med på medvirkning og endring.
- Trekkfuglene kommer og spiller på Fredheim en gang i måneden, et hyggelig bidrag til trivsel.
- Fredheim har besøk av elever fra Dovre ungdomsskole i faget "Innsats for andre" i forskjellige perioder igjennom året. De skaper aktivitet og trivsel for de som vil være med.
- Fredheim har høy kvalitet på maten fra kantina, og det bakes og serveres fra avdelingskjøkken. God bake- og mat lukt kan oppleves på Fredheim.
- Den kulturelle spaserstokken har regelmessig tilbud på Fredheim.
- I sansehagen er det grilling som sommeren, og andre gode opplevelser.
- Fredheim har godt samarbeid med frivillige, og mange har turvenner og fritidskontakter som bidrar til at beboere mulighet for turer og flere opplevelser.
- Første- og andreårs elever fra helsefag i utplassering.
- I 2023 ble det montert solceller på takene på Fredheim.
- I 2023 er alle lamper og lyskilder skiftet ut i avdelingene og på pasientrommene.
- Det organiseres turer med Fredheimbussen etter kapasitet.
- Språkpraksis – og noen har gått over i arbeidstrening.
- Dovre sanitetsforening, Skeievoll sanitetsforening og Dovre bygdekvinnelag arrangerer hyggelige sammenkomster med kake og loddssalg i Vestibyen.
- Det er montert ulik velferdsteknologi på Fredheim, dette vil bli tatt mer og mer i bruk og Fredheim erfarer at stadig flere som tilbys plass på Fredheim allerede har og bruker velferdsteknologiske løsninger.
- Det er en stor interesse for etter- og videreutdanning på Fredheim.

20.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020
Belegg i sykehjemsavdelingene (39 plasser)	89,5%	103,5%	102,5%	103%
Belegg intermediær seng (NGLMS)	17,5%	12,1%	51%	71%
Antall utskrivelser fra Fredheim	223	183	133	139
Antall utskrivelser - korttidsopphold	136	106	114	119

20.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Videreutvikling innen velferdsteknologi.
- Jobbe med rekruttering innen helse. Det erfares at det blir mindre søkere på stillinger og vanskeligere å få tak i tilstrekkelig med vikarer.
- Kompetanseheving hos de ansatte, den positive interessen må følges opp videre
- Det er fortsatt behov for å systematisere internopplæring på Fredheim, her skal vi nå bruke Kompetansebroen mer systematisk i opplæringen.

SYKEFRAVÆR

Det er mulig å splitte opp statistikken så en ser forskjeller mellom ulike avdelinger, men denne framstillingen skiller mellom personell i sykehjemsavdelingene og annet personell ansatt på Fredheim.

Årstall	2023	2022	2021
Legemeldt fravær, sykehjemsavdelinger	7,3%	4,95%	9,3%

21. HJEMMETJENESTEN

21.1 BESKRIVELSE TJENESTER

Hjemmetjenesten består av hjemmesykepleien, hjemme hjelp \ praktiskbistand, personlig assistanse i hjemmet, omsorgsstønad, hverdagsrehabilitering, kreftomsorg og demensomsorg. Disse tjenestene tildeles etter helse og omsorgstjenesteloven § 3-2 pkt. 6.

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens tildeles etter § 3-7, pkt.7 i samme lov. Denne tjenesten bemannes av 2 frivillige samt personell fra hjemmetjenesten. Demenskoordinator har det faglige ansvaret. I tillegg tilbys andre ikke lovpålagte hjemmetjenester som matombringning, trygghets-alarm og lån av nøkkelboks.

Hjemmetjenesten er lokalisert på Fredheim omsorgssenter. Innunder hjemmetjenesten er også hybelavdelingen og omsorgsboligene på Fredheim. Det er 10 hybelrom og 10 omsorgsboliger.

Hjemmetjenesten har et tett samarbeid med andre helsetjenester i kommunen og omsorgssenteret. Tverrfaglig samarbeid er viktig for å sikre en helhetlig oppfølging hos brukere med behov for helsetjenester. Vi har som mål å yte gode og forsvarlige tjenester og at innbyggere skal få bo hjemme lengst mulig med hjelp av tilrettelagte tjenester. Hjemme sykepleien har startet utprøving av velferdsteknologiske hjelpemidler med mål om at bruker skal få økt mestring og trygghet i hverdagen sin.

21.2 HENDELSER

- TØRN- prosjektet: hjemmetjenesten deltar i prosjektet i regi av KS med oppstart på høsten og skal vare ut 2024. Vi skal kartlegge tjenestens oppgaver, kompetanse og turnus. Dette med mål om å utnytte ressurser på en riktig måte og få til gode turnuser. Alle ansatte er involvert i prosjektet og er med på medvirkning og endring.
- Demensomsorg: kommunens demensplan ble godkjent politisk på vårhalvåret. Demensvennlig samfunn startet opp med signering av avtale i mars og arbeidsgruppe ble nedsatt. Gjennomføring av første kursrunde for næringslivet i oktober, deltagelse fra ca 25 bedrifter i kommunen. 11 ansatte gjennomførte Demensomsorgens ABC perm 1 og 2, ferdige mai. Derav ansatte fra hjemmehjelpstjenesten med mål om å øke kompetansen innad i tjenesten.
- Bakvaksordning på natt i hjemmesykepleien ble iverksatt fra 1 februar, hjemmesykepleien har mulighet til å gi tjeneste gjennom hele døgnet. For å sikre sykepleier tilgang på hver enkelt natt er det et samarbeid med Fredheim omsorgssenter. Tjenesten skal evalueres gjennom TØRN-prosjektet.
- Velferdsteknologi: utprøving av tre nye typer elektronisk medisindispensere er klare for utprøving fra høsten. Det er også utprøving av nye typer trygghetsalarmer med GPS funksjon.
- I hjemmehjelpstjenesten er det skaffet 2 arbeids biler som kom på plass til sommeren.
- Hjemmesykepleien er med i et prosjekt sammen med ambulansetjenesten (Prosjekt for 6K Norddalen) for å bedre samarbeid på tvers av tjenestene med mål om å gjøre pasientene tryggere. Det har bl.a vært hospiteringer, gjennomgang av utstyr hos hj.spl, felles fagdager og sett på felles rutiner. Hjemmesykepleien har fått nye utstyrs bagger med oppgradering av akuttutstyr og måleutstyr i alle biler slik at de er bedre rustet hos dårlige pasienter.
- Koordinatorstilling 80% i hjemmesykepleien blir innvilget og stillingen tiltres fra 01.01.24. Dette med fokus på fagutvikling og koordinering av tjenester for helhetlig oppfølging for hjemmeboende.
- Det har blitt besluttet at arbeidsstua som har tilhørt Fredheim omsorgssenter flyttes til hjemmetjenesten fra 01.01.24 med mål om å utvikle tilbudet for hjemmeboende.

21.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	
Antall brukere av hjemme sykepleien	220	134	91	
Antall brukere av hjemme hjelp	76	67	46	
Antall brukere av matombringning	42	24	22	
Antall brukere av trygghetsalarm	68	49	35	

SYKEFRAVÆR, TIL SAMMEN OG PR. AVDELING

Årstall	Hjemme tjenesten						
2023	4,7%						
2022	8,2%						
2021	7,3%						
2020	11.8%						

21.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- Videreutvikling innen velferdsteknologi.
- Jobbe med rekruttering innen helse. Det erfares at det blir mindre søker på stillinger og vanskeligere å få tak i tilstrekkelig med vikarer.
- Videreutvikle tilbud om dagaktivitet for hjemmeboende.
- Jobbe med å ruste opp hjemmetjenestene for å imøtekomme innbyggers behov for helsetjenester og kunne bo hjemme lengst mulig.
- Kompetanseheving hos de ansatte.

Bilde: oppgavekartlegging fra TØRN-prosjektet.

22. NAV

22.1 BESKRIVELSE TJENESTER

NAV Lesja - Dovre forvalter både statlige og kommunale tjenester. Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) består av Arbeids- og velferdsetaten (statlig del) og de kommunale tjenestene som inngår i NAV –kontoret. Nav-kontoret skal som et minimum ivareta tjenestene som er regulert i sosialtjeneste-loven. NAV-kontoret skal ivareta den enkeltes helhetlig behov for hjelp, og tilby en individuelt tilpasset oppfølging med de tjenester, tiltak og virkemidler kontoret rår over.

NAV sitt ansvar er blant annet regulert i NAV-loven, Folketrygdloven, Arbeidsmarkedsloven og sosialtjenesteloven. NAV-lovens § 15 og sosial-tjenesteloven § 42 regulerer brukermedvirkningen i NAV.

NAV Lesja-Dovre forvalter også kommunens husbankmidler; bostøtte, startlån og tilskudd.

22.2 HENDELSER

Starten av 2023 opplevde vi mer av effekten av dyrtid. I desember 2022 innførte regjeringen ekstra støtte til alle som fikk innvilget sosialhjelp i desember. Dette gjaldt noen i Dovre kommune. Og vi opplevde en økning i søknader i januar og februar i forhold til årene før.

Dovre kommune fikk anmodning om å bosette 50 Ukrainere og disse ble bosatt før 1. mars. Tre ansatte ved NAV-kontoret har jobbet aktivt med å hjelpe til med å finne språkpraksis for de over 18 år. Vi ser at fokuset i NAV-kontoret går mot å hjelpe de i praksis. Endringer i lovverket fortsetter som i 2022 og det krever mye ansatte for å holde seg oppdatert.

Arbeidsledigheten er fortsatt forholdsvis lav og arbeidsgivere har utfordringer med å skaffe nok arbeidskraft. Jobbmesse og stillingsslepp i mars gjør at vi setter Nord-Gudbrandsdalen på kartet. Komtiloss.no er ei felles regional nettside som gir en god oversikt over stillinger og ledige boliger i regionene.

Fra 1. juli trådte Boligsosial lov i kraft. Denne loven skal sikre at alle får vurdert sitt behov gjennom et enkeltvedtak på om en er vanskeligstilt på boligmarkedet og hva en har krav på bistand til. Dette betyr at deler av vårt lovverk, sammen med andre lovverk, er endret.

Det jobbes videre med å finne gode løsninger mellom NAV og andre kommunale instanser for å samhandle bedre rundt barnets beste.

Vi har gjennomført kvalitetsinnsyn på to fagområder i 2023.

Sikkerhet er en viktig faktor i NAV. Og vi jobber mye med å sikre gode og trygge møter med innbyggere.

22.3 MÅL- OG RESULTATVURDERING

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Utbetalinger av sosialstønad	1.309.741	794.439	1.117.534	1.528.190	1.767.408	1.592.263	1.189.075
Kvalifiseringsstønad	232.400	22246	369.943	534.156	549.190	529.108	443.851
Nye utlån	0	0	0	26021	12.127	97.900	20.000
Korona relatert				35211			
Relatert Krig Ukraina.	339.892						

Mål	Resultatvurdering
2024: Målene i virksomhetsplanen videreføres fra 2023. Fokus på unge, sykmeldte og vi skal fortsatt være en aktiv part i å integrere flyktninger på en god måte gjennom arbeid og inkludering.	Vi skal videre utvikle den gode relasjonen vi har til arbeidsgivere. Vi må ha god samhandling for å kunne klare å hjelpe alle fordrevne ut i arbeid.

22.4 UTFORDRINGER - FORBEDRINGSMULIGHETER

- NAV Lesja-Dovre har fem fokusområder i 2024 som vi skal jobbe etter:
 - Vi skal i større grad ha fokus på barne- og familieperspektivet. Dette betyr en tettere samhandling med helsestasjoner, barnevern og andre som jobber tett opp mot barn og familier.
 - Vi skal jobbe bedre med ungdom og fordrevne. Ungdomsgarantien som trådte i kraft 1. juli 2023.
 - Sikre at vi utøver lovverket på en god måte i henhold til gjeldende regler.
 - Helhetlige tjenester til arbeidsgiverne. Både i rekruttering, inkludering og sykefraværsarbeid.
 - Vi skal ha fokus på internt sikkerhetsarbeid. God og sikker arbeidsplass.